

LETNO POROČILO 2022

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE,
MLADOSTNIKE IN STARŠE LJUBLJANA

LETNO POROČILO SVETOVALNEGA CENTRA ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE ZA LETO 2022

Svetovalni center Ljubljana, Gotska 18, 1000 Ljubljana

Odgovorna oseba: dr. Mateja Hudoklin, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.

Letno poročilo so pripravili:

Direktorica dr. Mateja Hudoklin, univ. dipl. psih., spec. klin. psih., predsednica Strokovnega sveta mag. Leonida Rotvejn Pajič, univ. dipl. psih., spec. klin. psih., vodja ambulantne dejavnosti dr. Bernarda Dobnik Renko, univ. dipl. psih., spec. klin. psih., vodja raziskovalno-razvojne dejavnosti dr. Peter Janjušević, univ. dipl. psih., spec. klin. psih., vodja izobraževalne dejavnosti Barbara Zemljak, univ. dipl. pedagog, vodja dejavnosti prostovoljstva Irena Andolšek, univ. dipl. soc. del.

Pri pripravi poročila so sodelovali še: Maja Lampič, Katja Čibašek, mag. soc. dela, Milena Gams, univ. dipl. bibl., knjižničarka.

Naslovna fotografija: Nataša Čampelj

V Ljubljani, februar 2023

Ustanovitelj

Mestna občina
Ljubljana

KAZALO

UVODNI NAGOVOR.....	3
I. POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2021.....	4
1. SPLOŠNI DEL	4
1.1. Predstavitev SCOMS	4
1.2. Zakonske in pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje SCOMS.....	5
1.3. Dolgoročni cilji SCOMS.....	8
1.4. Letni cilji SCOMS za leto 2022.....	9
1.5. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV	10
1.6. Nastanek nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju dejavnosti SCOMS.....	14
1.7. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji preteklega leta	15
1.8. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila.....	15
1.9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi.....	16
1.10. Ocena delovanja notranjega finančnega nadzora SCOMS in ocena delovanja notranje revizorske službe 16	
1.11. Ocena učinkov delovanja SCOMS na druga področja	16
1.12. Analiza kadrovanja in kadrovske politike	17
1.13. Poročilo o investicijskih vlaganjih.....	17
2. POSEBNI DEL	17
2.1. Poročilo o delu Strokovnega sveta.....	17
2.2. Poročilo o ambulantnem delu	19
2.3. PROSTOVOLJSKO IN SKUPNOSTNO DELO	29
2.4. Poročilo o izobraževalni dejavnosti.....	30
2.5. Poročilo o razvojno-raziskovalnem delu	47
2.6. Poročilo o knjižnični in založniški dejavnosti.....	55
2.7. SPREMLJANJE KAKOVOSTI.....	55
II. RAČUNOVODSKO POROČILO	59
1. POROČILO POSLOVANJA SVETOVALNEGA CENTRA ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE LJUBLJANA za obdobje od 01.01.2022 do 31.12.2022.....	59
1.1. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI.....	59
1.2. PRIMERJAVA PRIHODKOV S PRETEKLIM LETOM	60
1.3. DRUGE RAČUNOVODSKE INFORMACIJE – razkritja za poslovno leto 2022	61
III. PRILOGE	64
STANDARDI KAKOVOSTI SCOMS	82

Leto 2022 je v delovanje Svetovalnega centra postopoma prineslo umirjanje epidemioloških razmer in posledično normalizacijo delovanja. Z virusom COVI-19 smo se naučili živeti in poskrbeti za varno okolje kljub pristnosti virusa med nami. Umirjanje epidemije je prineslo sprostilo tudi naše kapacitete in ponovno omogočilo razmah naših dejavnosti v polni meri. Ob koncu leta 2022 lahko tako ugotovimo, da je za nami izredno uspešno in plodno leto.

Sledili smo našemu osnovnemu poslanstvu in v okviru tega uspeli več kot 100% realizirati celoten program ZZZS, prav tako smo opravili več storitev na področju, ki ga financira MOL v primerjavi s preteklim letom. V takšni meri nam zadnja leta nikoli ni uspelo realizirati zastavljenega programa, pomembno je, da je bil v celoti plačan s strani ZZZS, kar se pozna tudi na našem poslovnem izidu. Ustvarili smo pomemben presežek prihodkov nad odhodki, kar nam daje zagon za še bolj ustvarjalno in učinkovito delo. Na področju izobraževanja dosegamo nove mejnike, prav tako se krepi naše razvojno – raziskovalno delo. Ohranjamo mrežo prostovoljcev in še vedno je naše delovanje usmerjeno tudi v skupnost.

Še vedno ostajajo naš največji kapital in prednost moji sodelavci, s katerimi skupaj znamo in zmoremo uresničevati naše poslanstvo in vizijo. Timsko delo je naš moto in poleg tega, da nudimo pomoč otrokom, mladostnikom in njihovim družinam, imamo posluh drug za drugega, tudi takrat, ko ne gre vse po načrtih.

Prepričana sem, da bomo svoje poslanstvo tudi v prihodnje uspeli opravljati enako zagnano in profesionalno, z ohranjanjem visokih strokovnih in etičnih standardov. Svojim sodelavcem bi se na tem mestu zahvalila za vse vloženo delo, trud, potrpežljivost in profesionalnost ter vsem nam želim tako uspešno delo tudi v letu 2023!

Dr. Mateja Hudoklin, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.

Direktorica

I. POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2022

1. SPLOŠNI DEL

1.1. PREDSTAVITEV SCOMS

Polni naziv:	SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana
Krajši naziv:	Svetovalni center, Ljubljana
Naslov:	Gotska ulica 18 , 1000 Ljubljana
Davčna številka:	60489332
Matična številka:	5050243000
Transakcijski račun:	IBAN SI56 0126 1603 0925 337 (S) Banka Slovenije
Številka vložka v sodni register:	10049400, z dne 14.10.1974
Šifra dejavnosti:	86.220 (Special. zunajboln. zdravstvena dej.)
Telefon:	+386 1 5837500
E-pošta:	info@scoms-lj.si
Zastopa	Mateja Hudoklin, direktorica
Svet zavoda	Darja Golob (predstavnica MOL) Darja Bučar (predstavnica MOL) Mirsad Begić (predstavnik MOL) Robert Završnik (predstavnik ZZZS) Marko Kalan (predstavnik zaposlenih, predsednik sveta zavoda) Bernarda Dobnik Renko (predstavnica zaposlenih) Julia Tomšič Ivie (predstavnica zaposlenih)

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana je javni zavod, ki deluje na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov.

POS LANSTVO

Osnovno poslanstvo Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana je skrb za duševno zdravje otrok in mladostnikov. Temelji na timskem multidisciplinarnem strokovnem delu in na z dokazi podprtih strokovnih smernicah.

VREDNOTE

Osnovne vrednote Svetovalnega centra so zavezanost in odzivnost koristim otrok, mladostnikov in njihovih staršev, zavezanost strokovnosti, strokovna avtonomija in sodelovanje ter spoštovanje.

VIZIJA

Na področju varovanja duševnega zdravja otrok in mladostnikov v Sloveniji želimo ostati ena od vodilnih ustanov, prepoznavna po strokovni odličnosti, zavezanosti dobrobiti otrok, mladostnikov in njihovim družinam. Z dobrimi medosebnimi odnosi v timu, spoštovanjem in sodelovalno naravnano stjo bomo skladno s strokovnimi smernicami in z dokazi podprtimi strokovnimi pristopi podpirali duševno zdravje otrok in mladostnikov, vlagali v razvoj novih pristopov pomoči v Sloveniji, se povezovali z vsemi sogovorniki v Sloveniji in v tujini ter s tem nudili kakovostno pomoč otrokom in mladostnikom. Skrbeli bomo za stalno strokovno usposabljanje zaposlenih in skrbeli, da bo SCOMS Ljubljana družini prijazna organizacija, ki bo z vso skrbnostjo zagotavljala zadovoljstvo in motiviranost zaposlenih.

STRATEGIJE

Strategije uresničevanja vizije in poslanstva vključujejo diagnostično in terapevtsko delo, usmerjeno v otroka, mladostnika in družino, promocijo duševnega zdravja, preventivne dejavnosti, razvojno-raziskovalne dejavnosti, prostovoljstvo in skupnostno delo ter izobraževanja in usposabljanja vzgojiteljev, učiteljev in druge zainteresirane strokovne javnosti.

1.2. ZAKONSKE IN PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE SCOMS

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana (v nadaljevanju Svetovalni center) je bil ustanovljen kot Vzgojna posvetovalnica Ljubljana z odločbo Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana z dne 1. 1. 1955, tako da letos praznuje 66 let obstoja in kontinuiranega dela.

Na podlagi 62. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS - stari, št. 12/91, Uradni list RS/l, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 13/93, 66/93, 66/93, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC in 127/06 - ZJZP) deluje Svetovalni center od 1.4.1991 kot javni zavod. Organiziranje in delovanje Svetovalnega centra je bilo pravno umeščeno z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana (Uradni list RS, št. 58/98 in 85/99), skladno z Zakonom o zavodih. Ustanovitelj Svetovalnega centra je **Mestna občina Ljubljana**, o ustanoviteljskih pravicah in obveznostih pa odloča Mestni svet mestne občine Ljubljana.

Svetovalni center je na osnovi Pravilnika o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03) umeščen med posredne proračunske uporabnike.

Sistem plač in pravic delavcev upošteva določila Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 - ZRPJZ, 57/95, 19/96, 40/97 - ZDMPNU, 56/98, 56/98, 76/98, 39/99 - ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 - ZKoliP, 77/07, 60/08, 75/08, 89/08, 83/10, 89/10, 107/11, 26/12, 40/12, 67/12, 67/12, 3/13, 10/13, 46/13, 67/13, 99/13, 7/14, 52/14, 3/15, 55/15, 106/15, 4/16, 51/16, 3/17, 38/17, 46/17, 54/17, 3/18, 47/18, 80/18, 5/19 - popr., 4/19, 45/19, 58/19, 58/19).

Deluje kot občinski - ljubljanski javni zavod in hkrati izvaja storitve za otroke in mladostnike iz vse Slovenije. Svetovalni center Ljubljana od leta 1992, ko je prenehal veljati Zakon o usmerjenem izobraževanju (Uradni list SRS, št. 11/80, 6/83, 25/89, 35/89, Uradni list SFRJ, št. 83/89, Uradni list RS - stari, št. 8/90 - ZSDZ, 10/91, Uradni list RS/I, št. 12/91 - ZOFVI, 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 66/93, 67/93 - ZVis in 12/96 - ZPSI), ni umeščen v nobenega od sistemskih zakonov države s področij šolstva, zdravstva, raziskovanja ali socialnega varstva, čeprav izvaja javno službo na področjih vseh navedenih resorjev. Omenja ga le Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 - ZUJF, 90/12, 41/17 - ZOPOPP), na kar se sklicuje tudi Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 - uradno prečiščeno besedilo, 23/08, 58/08 - ZZdrS-E, 15/08 - ZPacP, 77/08 - (ZDZdr), 40/12 - ZUJF, 14/13, 88/16 - ZdZPZD, 64/17, 1/19 - odl. US, 73/19). Pri izvajanju programa zdravstvenih storitev, v skladu s pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, deluje Center skladno s standardi in normativi za izvajanje zdravstvene dejavnosti ter upošteva pravila Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Drugi strokovnjaki, katerih dejavnost financira Mestna občina Ljubljana, Oddelek za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport, uporabljajo zdravstvenim primerljive standarde in normative.

Zavod je specializiran, multidisciplinarno delujoč javni zavod, ki izvaja celostno strokovno pomoč otrokom, mladostnikom in staršem. Povezuje področja vzgoje, izobraževanja z raziskovanjem, socialnega in zdravstvenega varstva. Znanja za izvajanje dejavnosti črpa iz aktualnih spoznanj različnih ved, predvsem psihologije, pedagogike in specialne pedagogike, medicine, socialnega dela, sociologije in drugih sorodnih strok. Delo na zavodu se opravlja timsko in v aktivnem sodelovanju neposredno s sogovorniki, pa tudi s starši, pedagoškimi in drugimi strokovnimi delavci. V neposrednem delu z otroki in mladostniki ter z vsemi udeleženci, povezanimi s tem delom, se rešuje kompleksna problematika duševnega, socialnega in telesnega razvoja ter šolanja otrok in mladostnikov. Svoje specializirano znanje zavod širi javnostim, osvešča celotno družbo o pravicah otrok in mladostnikov do celostnih, povezujočih oblik pomoči ter oblikuje in razvija nove koncepte pomoči.

Zavod izvaja dejavnosti, namenjene celoviti obravnavi otrok in mladostnikov, ki vključuje ter povezuje skrb za njihovo duševno zdravje, učno kompetentnost ter socialno vključenost. Zavod nudi pomoč otrokom in mladostnikom z učnimi težavami, čustvenimi motnjami, vedenjskimi motnjami, psihiatričnimi motnjami ter drugimi psihosocialnimi motnjami in razvojnimi odkloni, ki se odražajo v otrokovem in mladostnikovem razvoju, doživljanju in delovanju v šoli ter na drugih življenjskih področjih. Zavod izvaja svojo dejavnost v skladu z nacionalnimi programi in veljavno zakonodajo s področij vzgoje in izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva.

Svetovalni center Ljubljana je z Odlokom o ustanovitvi registriran za izvajanje naslednjih dejavnosti (po v letu 2007 še veljavni SKD) - zavod opravlja naslednje dejavnosti kot javno službo:

- M/80.422 – pomoč otrokom in mladostnikom z učnimi težavami, čustvenimi motnjami, vedenjskimi motnjami ter drugimi psihosocialnimi motnjami in otrokom z razvojnimi odkloni, ki se odražajo v otrokovem in mladostnikovem razvoju, vedenju in uspešnosti v šoli;
- N/85.122 – specialistična ambulantna dejavnost;
- N/85.14 – preprečevanje učnih težav in psihosocialnih motenj, varovanje in razvijanje duševnega zdravja otrok in mladostnikov;
- M/80.4 – izobraževalna dejavnost za šolske delavce, zdravstvene delavce in druge strokovnjake, katerih delovanje je povezano z varstvom duševnega zdravja in preprečevanjem psihosocialnih motenj ter učnih težav otrok in mladostnikov.
- Zavod opravlja tudi druge dejavnosti v korist duševnega zdravja otrok in mladostnikov (analitično, raziskovalno in razvojno delo ter publicistično dejavnost),
- N/85.32 – izvajanje socialnovarstvenih programov in storitev;
- K/73.20 – raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju družboslovja.

Po Standardni klasifikaciji dejavnosti, veljavni od 1.1.2008 in na podlagi Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08), se dejavnosti prevajajo v naslednje:

- Q 86.220 – Specialistična zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost
- P 85.5 - Drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
- P 85.59 - Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
- P 85.6 - Pomožne dejavnosti za izobraževanje
- Q 86.9 - Druge dejavnosti za zdravje
- Q 86.909 - Druge zdravstvene dejavnosti
- Q 88.9 - Socialno varstvo brez nastanitve
- M72.2 - Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike

Zavod se namerava registrirati – po predhodnem soglasju ustanovitelja Mestne občine Ljubljana, skladno z novim Statutom ter Odlokom o ustanovitvi, še za opravljanje naslednjih dejavnosti, ki ne sodijo v izvajanje javne službe:

- O 84.120 - Urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev, razen obvezne socialne varnosti
- Q 88.99 - Drugje nerazvrščeno socialno varstvo brez nastanitve
- R 91.01 - Dejavnost knjižnic in arhivov
- R 91.011 - Dejavnost knjižnic
- J 58.1 - Izdajanje knjig, periodike in drugo založništvo
- N 82.300 – Organizacija razstav, sejmov, srečanj

Ker ustanovitveni akt Svetovalnega centra še ni posodobljen v skladu z zahtevami veljavne Standardne klasifikacije dejavnosti, je v uradnem registru AJPES prenovljena in vpisana samo glavna dejavnost Svetovalnega centra in sicer Q 86.220 – **Specialistična zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost**.

Zdravstvene dejavnosti: Svetovalni center je 26. 9. 1980 dobil Odločbo Republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo Socialistične republike Slovenije št. 510-1-1/80 o verifikaciji Enote za zdravstveno dejavnost Svetovalnega centra »za opravljanje zdravstvene dejavnosti s področja pedopsihiatrije in psihohigijene«.

Svetovalni center je 10. 9. 2019 prvič pridobil Odločbo Ministrstva za zdravje Republike Slovenije št. 0140-162/2018-5 o opravljanju javne zdravstvene službe, na področju specialistične zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti – psihiatrija v obsegu 1,61 tima, in na področju drugih zdravstvenih dejavnosti – logopedija/defektologija v obsegu 1 tima in psihologija/klinična psihologija v obsegu 7,2 tima. Odločba določa, da se obseg zdravstvene dejavnosti podrobneje določi s pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije glede na potrebe oskrbovancev. Odločba velja 15 let od datuma izdaje.

Svetovalni center je 19. 12. 2018 od Ministrstva za zdravje dobil tudi Dovoljenje št. 0140-162/2018/3 za opravljanje specialistične zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti na področju psihiatrije ter za opravljanje druge zdravstvene dejavnosti na področju logopedije, psihologije, defektologije ter klinične psihologije. Vsako spremembo pogojev, ki so bili izpolnjeni ob izdaji tega dovoljenja, mora javni zavod v petnajstih dneh sporočiti Ministrstvu za zdravje.

1.3. DOLGOROČNI CILJI SCOMS

Dolgoročni cilji Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana so usmerjeni v specializirano delovanje, ki integralno povezuje dejavnosti varovanja duševnega zdravja otrok in mladostnikov s spodbujanjem njihove socialne vključenosti ter učne kompetentnosti.

Cilje strnemo v naslednje, ki se medsebojno dopolnjujejo in prepletajo:

- izvajanje timsko zastavljene strokovne pomoči otrokom in mladostnikom s psiho-socialnimi, razvojnimi in učnimi težavami, v sodelovanju z njihovimi starši, drugimi zanje pomembnimi osebami in socialnim okoljem;
- povezovanje klinično-ambulantnega ter in psiho-socio-pedagoškega dela s preventivno-skupnostnim modelom dela;
- širjenje in posredovanje strokovnega znanja in izkušenj delavcev Svetovalnega centra Ljubljana za dobrobit čim večjemu številu otrok ter mladostnikov, kar dosegamo z različnimi oblikami izobraževanja delavcev drugih institucij ter nevladnih organizacij, katerih pglavitna dejavnost je pomoč otrokom in mladostnikom v stiski;
- širjenje znanja ter osveščanje javnosti o nujnosti nujenja celostnih oblik pomoči mladim osebam, z mrežnim povezovanjem delovanja z drugimi izvajalci ter publicistično dejavnostjo;
- pojmovanje slehernega psiho-socialnega problema kot presečišča bioloških, socialnih in psiholoških danosti ter procesov;
- interakcijsko pojmovanje problema ob upoštevanju lastnosti in značilnosti vseh udeleženi - otrok in mladostnikov na eni strani ter njihovega socialnega konteksta na drugi strani;
- aplikativno in razvojno-raziskovalno delovanje na področju duševnega zdravja, učne kompetentnosti ter socialne vključenosti otrok in mladostnikov;
- ekosocialno delovanje na izhodiščih sistemske teorije, ki vključuje različne preventivne ter terapevtske pristope;
- uresničevanje konceptov pomoči, ki upoštevajo in razvijajo zaščitne dejavnike za otroka in mladostnika;

- integriranje različnih oblik pomoči, pri čemer je izbor odvisen od narave problema, realnih možnosti in sprejemljivosti za otroka ali mladostnika;
- upoštevanje eklektične teoretske osnove strokovnega dela;
- timsko delovanje, ob enakopravnih vlogah različnih strok;
- udejanjanje koncepta dela za učence z učnimi težavami, ki je zasnovan celovito kot učinkovit sistem pomoči, izhajajoč iz empiričnih ugotovitev aktualne prakse in novih, obetajočih konceptov ter modelov (etika udeležnosti, koncept perspektive moči, model rizičnosti in rezilientnosti itd.);
- upoštevanje različnih pogledov in stališč vseh udeleženi v dejavnostih centra;
- razvijanje novih modele pomoči ter spodbujanje prostovoljstva;
- odpiranje dejavnost centra navzven, z vstopanjem strokovnjakov v življenjske prostore otrok in mladostnikov (družine; socialne sredine; zavode in druge organizirane oblike)
- odpiranje centra vsem, ki jih povezuje skrb za duševno zdravje, socialno vključenost in učno kompetentnost otrok in mladostnikov (staršem, študentom, strokovnjakom, prostovoljcem, politikom, novinarjem, itd.);
- strokovno odzivanje na spreminjajoče se družbene okoliščine;
- povezovanje in sodelovanje v slovenskem, evropskem in širšem mednarodnem prostoru .

1.4. LETNI CILJI SCOMS ZA LETO 2022

Dejavnost centra je v osnovi stabilna in dolgoročna. MOL ga financira v obsegu, ki se ne spreminja (stabilen obseg strokovnega tima in programa), prav tako sta stabilna obseg in struktura financiranja pri ZZZS, določena s petletno pogodbo (se pa cena zdravstvenih storitev za ZZZS prilagaja ukrepom vlade na področju plač v javnem sektorju). Letni cilji Centra so (ob tem, ko se center kadrovsko še vedno pomlajuje), ohranjati stabilen obseg strank in storitev v obravnavi in uspešno gojiti tudi druge dejavnosti centra (izobraževalno, razvojno in založniško delo), in pri tem spoštovati finančne okvirje. Ob tekočem delu ambulate in drugih oblik pomoči strankam je zlasti pomembno kakovostno permanentno izobraževanje zaposlenih, tudi na način pridobivanja akademskih in strokovnih nazivov, kot tudi nadaljnje izgrajevanje izobraževalne ponudbe za pedagoške delavce v Ljubljani in širše. Vztrajna usmerjenost h kakovosti in k celostnemu, timskemu pristopu k problematiki, vidimo kot način ohranjanja specifične vloge Centra v slovenskem strokovnem prostoru. Skladno s to usmeritvijo smo v letu 2022 oblikovali Standarde kakovosti z ustreznimi kazalniki kakovosti, ki nam bodo v prihodnosti služili kot osrednji del evalvacije našega dela in podlaga oziroma sestavni del naših dolgoročnih in letnih ciljev.

Preglednica 1: Letni cilji SCOMS

Letni (kratkoročni) cilji	Kazalniki
Realizacija zastavljenega pogodbenega obsega programa obravnav.	Realiziran program ZZZS (število točk) in program obravnav v enakem obsegu kot leta 2021 – število triažnih (prvih pregledov, število obravnavanih otrok in mladostnikov, število obravnav.
Podpora doseganju višjih ravni strokovne kompetentnosti.	Strateški načrt razvoja kadrov glede na glede na z dokazi podprte oblike in vrste pomoči; število izobraževanj, v katere so vključeni zaposleni; število in vrsta drugih aktivnosti za razvoj strokovne kompetentnosti.
Specifični cilji opredeljeni v finančnem načrtu in programu dela, se nanašajo predvsem na urejanje kadrovske zasedbe.	Realizacija zastavljenega kadrovskega načrta.
Kakovostna izvedba projektov, ki se nadaljujejo v letu 2022.	Doseganje kazalnikov, zastavljenih v okviru projektov.
Stabilno finančno in materialno poslovanje.	Realizacija zastavljenega finančnega načrta.
Timsko delo in sodelovanje z institucijami v okolju.	Število izvedenih timskih sestankov (internih, z zunanjimi inštitucijami); seznam zunanjih timskih inštitucij, s katerimi je bilo vzpostavljeno sodelovanje; druge vrste in oblike sodelovanja z zunanjimi inštitucijami.
Postopen prehod na digitalizacijo zdravstvene dokumentacije strank.	Priprava in vpeljava računalniškega programa za elektronsko vodenje zdravstvene dokumentacije. Pilotska uporaba programa.

1.5. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Ocenjujemo, da smo vse zastavljene cilje v letu 2022 uspešno realizirali oziroma celo presegli zastavljen načrt.

1.5.1. FINANČNO POSLOVANJE

Celotni prihodki iz tržne in javne službe znašajo 1.656.285 EUR, od tega 1.408 EUR iz tržne in 1.654.877 EUR javne službe. Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2022 znaša 69.188 EUR.

V letu 2022 se je celotni prihodek v primerjavi s preteklim letom povečal za 1 %. Realno povečanje celotnega prihodka v letu 2022 je pravzaprav znašalo več kot 14% v primerjavi z letom 2021, če iz prihodkov v letu 2021 izvajamo covidni dodatek. Povečanje celotnih prihodkov gre na račun dodatno odobrenih sredstev MOL-a zaradi višanja stroškov storitev in plačila ZZZS po realizaciji storitev. Ob izrazito racionalnem in gospodarnem poslovanju smo ohranjali ustrezno raven kakovosti naših storitev, sledili vsem zakonsko določenim povečanjem plač v sektorju zdravstva in hkrati uspeli preseči načrtovano realizacijo programa in ustvariti pomemben presežek prihodkov nad odhodki v višini.

Financiranje s strani ustanoviteljice, Mestne občine Ljubljana, kot tudi nakazovanje avansov na temelju pogodbe o izvajanju zdravstvenih storitev z ZZZS je potekalo stabilno in nemoteno, likvidnost zavoda ni bila v nobenem trenutku ogrožena.

Podrobnejše računovodsko poročilo o finančnih vidikih poslovanja je v poglavju Računovodsko poročilo.

1.5.2. ADMINISTRATIVNA PODPORA IN DIGITALIZACIJA ZDRAVSTVENE DOKUMENTACIJE

Nadaljevali smo s koraki za urejanje in posodabljanje področja varovanja osebnih podatkov v skladu z novo evropsko uredbo in sodelovali s pooblaščen družbo za svetovanje v smislu »data protection officer«-ja.

Celotno leto 2022 je potekalo sodelovanje s podjetjem RSC Infonet za prilagoditev programa ISOZ21 za uvedbo digitalnega vodenja zdravstvene dokumentacije. Kljub temu, da smo pripravili vse potrebne tehnične zahteve za širšo uporabo programa celotnega strokovnega kolektiva in izpeljali postopek pilotske uporabe prilagojenega programa, je bilo mnenje celotnega strokovnega kolektiva, da program tudi v prilagojeni različici ne ustreza našim potrebam oziroma v takšni obliki ne podpira naših delovnih procesov. Zato smo začeli razvijati lasten program za digitalno vodenje zdravstvene dokumentacije v sodelovanju z našim dolgoletnim poslovnim partnerjem podjetjem Erling. Proces digitalizacije zdravstvene dokumentacije se intenzivno nadaljuje v letu 2023, ko je načrtovana vpeljava oziroma uporaba novega računalniškega programa. V nadaljevanju bomo vključili tudi sodelovanje s podjetjem za ustrezno arhiviranje elektronske dokumentacije (eHramba).

V letu 2022 smo uporabljali nov oziroma prenovljen sistem beleženja storitev, ki jih financira MOL. Sistem beleženja storitev je kvantitativno vrednotenje opravljenega dela. Novi sistem je primerljiv z obstoječim sistemom vrednotenja storitev v zdravstvu in tako omogočal boljše, predvsem bolj učinkovito in realno spremljanje opravljenih storitev. Evalvacija enoletne uporabe novega sistema bo omogočila optimizacijo vrednotenja našega dela, ki ga financira MOL.

V letu 2022 smo začeli uporabljati novi t.i. triažni vprašalnik s soglasji, ki ga stranke pred prvim pregledom prejmejo po pošti in ga izpolnjenega prinesejo na prvi pregled. S tem smo racionalizirali zbiranje začetnih informacij ob vstopu v obravnavo in omogočili več časa za poglobljen razgovor, kar glede na vedno večjo

kompleksnost problematike, zaradi katere otroci, mladostniki in njihove družine iščejo pomoč pripomore k bolj kakovostni obravnavi. V naslednji fazi razvoja tega pripomočka bomo omenjen vprašalnik prenesli v digitalno obliko.

V letu 2022 smo začeli uporabljati tudi digitalne oblike anket o zadovoljstvu strank in zadovoljstvu zaposlenih.

1.5.3. MULTIDISCIPLINARNA TIMSKA OBRAVNAVA

Uvodoma lahko rečemo, da smo načrtovan program obravnav v vseh vidikih presegli. V letu 2022 je bil obseg realiziranih storitev celotnega tima večji kot v preteklih treh letih (2019, 2020, 2021). V letu 2022 je delo ponovno steklo nemoteno in vpliv epidemioloških ukrepov na samo delo ni več bil pomemben.

Obseg osnovne zdravstvene / specialistične dejavnosti določajo pogodbene obveznosti do ZZZS. V celoti je zdravstvena enota presegla zastavljeni obseg dela po pogodbi za 16,9 %. Za leto 2022 je bilo z ZZZS dogovorjeno začasno povečanje programa klinične psihologije (10.000 točk) in mentalno-higienskega dispanzerja (za 0,25 tima), kar smo uspeli prav tako preseči. Pedopsihiatrija je presegla načrtovani obseg dejavnosti za 21,2 %, klinična psihologija je presegla načrtovani obseg dejavnosti za 12,6 %, defektologija in logopedija sta presegli načrtovani obseg dejavnosti za 39,1 %.

Zaradi prenovljenega sistema vrednotenja storitev sociopedagoške enote primerjava s preteklimi leti ni relevantna.

Število vseh obravnavanih otrok in mladostnikov je bilo v letu 2022 znašalo 2023, kar je 1 % več v primerjavi z letom 2021, ko smo skupno obravnavali 2013 otrok in mladostnikov. Delež prvič obravnavanih otrok (oziroma triažnih pregledov) je v letu 2022 za 4,5 % manjši kot v letu 2021; prvič obravnavanih v letu 2022 je bilo tako 25,2 % oz. 511 otrok in mladostnikov. Povprečno je bil vsak otrok deležen 8 obiskov v naši ustanovi, od tega so to lahko bili obiski pri različnih strokovnjakih. V zadnjih letih je opazen trend upadanja števila sprejetih novih strank.

V javnem sektorju se še vedno nadaljuje trend vedno težjega dostopa do tovrstne specialistične obravnave, potrebe po naših storitvah pa so tudi zaradi tega vse večje. To se kaže predvsem s podaljševanjem že (pre)dolgih čakalnih dob. Čakalne dobe za kliničnega psihologa so se konec leta 2022 gibale med 300 dnevi (stopnja nujnosti hitro) in 510 (stopnja nujnosti redno) dnevi. Čakalna doba za pedopsihiatra je bila med 420 dnevi (stopnja nujnosti hitro) in 600 dnevi (stopnja nujnosti redno). Pri klinični logopedinji je znašala čakalna doba 330 dni in se je v zadnjem letu precej podaljšala.

Glede na občutljivost naše ciljne populacije in pomen, ki ga imajo zgodnje odkrivanje in intervencije za dolgoročno dobrobit otrok in mladostnikov, so takšne čakalne dobe po našem mnenju še vedno nedopustne, a jih z obstoječim timom ne moremo skrajšati. V pogajanjih za širitev programov ZZZS in sicer za 0,8 tima klinične psihologije (z zdajšnjega 7,2 na 8 tima), 0,9 tima pedopsihiatrije (z zdajšnjega 1,6 na 2,5 tima) in 1 tim mentalno-higienski dispanzer (z zdajšnjega 1 na 2 tima – od tega 1 logoped in 1 specialni pedagog) v letu 2022 nismo bili uspešni, vendar pa aktivnosti nadaljujemo v letu 2023.

Podrobneje je o poteku multidisciplinarnе timske obravnave opisano v priloženih poročilih vodje ambulate in socialnih delavk.

1.5.4. IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Izobraževalna dejavnost v Svetovalnem centru se ves čas spreminja in razvija. Letošnje leto je prineslo ponoven razcvet izobraževalne dejavnosti v primerjavi s preteklimi leti. Program izobraževanja povezuje naše specialistično znanje na osnovnih strokovnih področjih (klinične psihologije, pedopsihiatrije, defektologije oz. specialne pedagogike, logopedije, pedagogike ter socialnega dela) z izkušnjami dolgoletne prakse in timskega dela, z novimi znanstvenimi ugotovitvami in sodobnimi pristopi ter seveda upošteva potrebe otrok, staršev in šole. Osnovni namen širjenja našega strokovnega znanja je izboljšanje razumevanja problemov povezanih z duševnim zdravjem otrok in mladostnikov ter izboljšanje kakovosti pomoči, ki jo potrebujejo.

V letu 2022 je bilo izvedenih 10 daljših oblik strokovnega izobraževanja, ki se jih je udeležilo 86 pedagoških delavcev. V okviru krajših oblik izobraževanja je bilo izvedenih 6 različnih predavanja oziroma sklopov predavanj za starše – udeležilo se jih je 89 staršev. Za prostovoljce je bilo izvedenih 5 predavanj.

Tudi v letu 2022 je potekalo sodelovanje strokovnjakov Svetovalnega centra v izobraževalnih programih izven Svetovalnega centra (sodelovanje na kongresih in posvetih, na podiplomskih in specialističnih izobraževanjih, v okviru Pedagoške fakultete v Ljubljani, v okviru strokovnih združenj in društev, po šolah...) in sicer so se naši strokovnjaki udeležili 59 takšnih dogodkov.

Zaposleni v SCOMS so se udeležili 26 različnih izobraževanj v tujini (večinoma so potekala preko spleta) in 33 različnih izobraževanj v Sloveniji. Prav tako so vključeni v 8 različnih oblik daljših oziroma intenzivnejših izobraževanj. 2 psihologinji sta vključeni v specializacijo klinične psihologije in nadaljujeta z usposabljanjem.

Interni študij ob petkih je namenjen izpopolnjevanju strokovnih delavcev Svetovalnega centra ter obsega: poročanje s kongresov in konferenc, predstavitve aktualnih novosti iz strokovne literature, predstavitve strokovnega dela drugih strokovnjakov in specializantov, daljšim diskusijam ob aktualnih strokovnih dogodkih, spremembah in problemih na področju varovanja duševnega zdravja otrok in mladostnikov (spremembe zakonodaje, ki posegajo v področje našega dela) ali analizi kompleksnih primerov iz naše ambulantne prakse (intervizija). Program internega študija je v letu 2022 obsegal 5 prispevkov.

V Svetovalnem centru nudimo možnost pridobivanja znanja in izkušenj z našim mentorstvom ter hospitacijami. V letu 2022 je v naši ustanovi krožilo skupno 63 mladih strokovnjakov.

Podrobneje je izobraževalna dejavnost v letu 2022 predstavljena v priloženem poročilu vodje izobraževalne dejavnosti.

1.5.5. RAZVOJNO RAZISKOVALNA DEJAVNOST

V letu 2022 se je na področju razvoja in raziskav v Svetovalnem centru nadaljevalo aktivno delo, predvsem na dveh projektih, s katerima je povezan program Cool Kids, ki je bil v ospredju našega razvojno-raziskovalnega dela. Konec leta 2019 smo bili uspešni na javnem razpisu Ministrstva za zdravje za sofinanciranje projektov varovanja in krepitev zdravja do leta 2022 s programom Cool Kids za premagovanje anksioznosti pri otrocih in mladostnikih. Nadaljevala smo z diseminacijo rezultatov in znanj iz projektov, ki so se izvajali v tem ali preteklih letih. Raziskovalci Svetovalnega centra so v letu 2022 še vedno aktivno sodelovali tudi pri nekaterih projektih, katerih nosilci so druge ustanove na zdravstvenem-kliničnem, pedagoškem in akademskem področju, kar je omogočalo medinstitucionalno in medsektorsko izmenjavo znanja in sodelovanje pri ustvarjanju novega znanja ter prenosu znanja v prakso. Obenem pa pri nekaterih projektih Svetovalnega centra sodelujejo raziskovalci iz drugih ustanov in tujine, tako, da lahko govorimo o intenzivnem medinstitucionalnem sodelovanju na področju razvojno-raziskovalnega dela.

V letu 2022 so potekale aktivnosti v okviru naslednjih razvojno raziskovalnih projektov:

- Cool Kids – Program premagovanja anksioznosti za otroke in mladostnike
- Vpliv Covid-19 epidemije na duševno zdravje otrok in mladostnikov, obravnavanih v SCOMS Ljubljana
- Projekt "Neverjetna leta – duševno zdravje vsakemu otroku"
- Raziskava: Merjenje individualnih obravnav.

Vsi razvojni in raziskovalni projekti predstavljajo enega od virov, na podlagi katerih informiramo in prilagajamo tudi vsakdanje klinično delo, predvsem pa izobraževalno delo z drugimi strokovnjaki iz področja mentalnega zdravja ter šolstva. V letu 2022 je potekala priprava prispevkov za strokovna srečanja ter pisanje prispevkov za strokovno periodiko. Poleg prispevkov in analiz, ki so v delu, je bilo razvojno in raziskovalno delo predstavljeno na videokonferencah za šolske svetovalne delavce, živih predstavitev pa zaradi epidemije nismo imeli.

Eden od rezultatov razvojne in raziskovalne dejavnosti SCOMS Ljubljana, ki predstavlja diseminacijo znanja v strokovno in splošno javnost, so tudi objave. V sistemu Cobiss smo vsi raziskovalci v letu 2022 imeli v sistemu Cobiss 23 novih bibliografskih vpisov.

Podrobneje je razvojno raziskovalna dejavnost opisana v priloženem poročilu vodje razvojno raziskovalne dejavnosti.

1.6. NASTANEK NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU DEJAVNOSTI SCOMS

V letu 2022 nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju dejavnosti SCOMS ni bilo.

1.7. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI PRETEKLEGA LETA

Leto 2022 je prineslo umirjanje epidemije COVID 19. ukrepi za preprečevanje epidemije so bili tekom leta 2022 ukinjeni in delovanje zavoda se je normaliziralo. Ocenjujemo, da je bilo leto 2022 v primerjavi z letom prej zelo uspešno - Svetovalni center se odlikuje s stabilnostjo svojega delovanja, glede na trenutne razmere na področju javnega zdravstva smo v največji možni meri izkoristili notranje rezerve in vire moči in to se pozna na vseh področjih delovanja zavoda.

Zavod je v letu 2022 posloval pozitivno in ustvaril pomemben presežek prihodkov nad odhodki. Takšen poslovni rezultat v zadnjih letih ni bil dosežen in predstavlja dobro izhodišče za nadaljnji razvoj in delovanje Svetovalnega centra.

Po obsegu in številu opravljenih obravnav je bilo leto primerljivo s preteklimi leti, povečuje pa se količina obravnav na posameznega otroka oziroma mladostnika. Glede na trend na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov, ki se je začel kazati med samo epidemijo in napovedi strokovnjakov predvidevamo, da se posledice epidemije in z njo povezanih zaščitnih ukrepov kažejo v nekoliko spremenjeni problematiki, zaradi katere otroci in mladostniki iščejo pomoč. Ta trend gre predvsem v smeri intenzivnejših in kompleksnejših težav, ki pogosto segajo tudi v samo funkcioniranje družini in terjajo multidisciplinarno timsko obravnavo in daljše intervence. Posledično to pomeni, da lahko pomoč nudimo manjšemu številu otrok in mladostnikov. Prav tako k nastali situaciji v določeni meri prispevajo tudi nedopustno dolge čakalne dobe, ki pa so povezane tudi z nekaterimi sistemskimi dejavniki, ki konstantno vplivajo tudi na realizacijo naših ciljev (npr. kadrovska podhranjenost javne mreže specialistov klinične psihologije, specialistov otroške in mladostniške psihiatrije in tudi specialnih pedagogov v zdravstvu).

Ob redni nabavi potrebne opreme in precejšnjih vlaganjih v izobraževanje zaposlenih smo poslovali stabilno, ter nadaljevali z razvojnimi in evalvacijskimi dejavnostmi.

Ob podpori ustanovitelja in lastnika poslovne stavbe, s katero upravljamo, Mestne občine Ljubljana, so se v letu 2022 nadaljevale aktivnosti za reševanje prostorske problematike SCOMS LJ, so se pa v letu 2022 nekoliko upočasnile. Z aktivnostmi nadaljujemo v letu 2023, podrobnosti konkretne izvedbe s strani MOL še čakamo.

1.8. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA

Z razpoložljivimi sredstvi smo v danih razmerah gospodarili racionalno in ekonomično. Z Mestno občino Ljubljana smo dosegli dogovor o dodatnem financiranju stroškov dela. Poslovni izid je pozitiven.

1.9. POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

V letu 2022 smo vse zastavljene cilje dosegli.

1.10. OCENA DELOVANJA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA SCOMS IN OCENA DELOVANJA NOTRANJE REVIZORSKE SLUŽBE

Notranji finančni nadzor se je izvajal v obliki sprotne spremljanja poslovnih dogodkov s strani zunanjega računovodstva in direktorice. Redne interne revizije potekajo v triletnih intervalih, zadnja je bila opravljena v letu 2021.

1.11. OCENA UČINKOV DELOVANJA SCOMS NA DRUGA PODROČJA

Širše učinke našega dela je težavno oceniti in meriti. A težko si je predstavljati, da 2000 - 2300 otrok oz. okrog 600 novih vsako leto, ki se na nas obrnejo predvsem z učnimi, pa tudi čustvenimi, vedenjskimi in drugimi težavami, ki terjajo poglobljen interdisciplinaren in timski pristop, ne bi imelo svojega Svetovalnega centra, kamor se lahko obrnejo po pomoč, ter kakšni bi bili posledično stroški, če na določeni točki ne bi posegli s svetovalno in terapevtsko intervencijo, ki pomagajo otroku, da se uredi in se razvija v produktivnega odraslega državljan.

S svojim ambulantnim, svetovalnim, izobraževalnim, preventivnim, skupnostnim in raziskovalnim delovanjem na področju promocije in varovanja celovitega zdravja otrok, mladostnikov in staršev neposredno zajemamo 1% celotne slovenske populacije otrok in mladostnikov (med 3. in 27. letom), oziroma: če je ocenjeno, da predstavlja 10% populacije otroke s posebnimi potrebami (torej 2.000 v vsaki generaciji), potem jih sami pokrijemo skoraj polovico, ali vsaj tretjino. Prihajajo iz večine slovenskih občin (česarno pretežno iz Osrednje Slovenije oz. ljubljanske regije), posredno pa vplivamo na psihološki in osebnostni razvoj znatno večjega deleža populacije. Izvajamo program zdravljenja psihiatričnih motenj otrok in mladostnikov, vplivamo na izboljšanje izobraževalnih rezultatov otrok in mladostnikov, na širjenje možnosti njihovega socialnega vključevanja ter na ozaveščanje strokovne in laične javnosti o potrebah otrok ter mladostnikov, ki so v svojem razvoju posebni ali rizični.

Naša angažiranost na področju promocije in preventive duševnega zdravja odražajo tudi pojavljanje v različnih medijih, sodelovanje v različnih vladnih in nevladnih skupinah, ki delujejo na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov. Seznam sodelovanja strokovnjakov na teh področjih je naveden v poročilo o izobraževalni dejavnosti.

1.12. ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE

Število zaposlenih na Svetovalnem centru je stabilno in se ne spreminja.

Oktobra 2022 se je upokojila ena klinična psihologinja. S porodniškega dopusta se je v drugi polovici leta vrnila specialna pedagoginja. Še vedno sta v procesu specializacije 2 psihologinji. Sicer se kadrovska politika ni spreminjala. Izoblikoval pa se je predlog dolgoročne širitve programa ZZZS in sicer za 0,9 pedopsihiatričnega tima, 0,8 kliničnopsihološkega tima in za 1 tim mentalno-higienskega dispanzerja. Potrebe po tovrstnih storitvah presegajo naše kadrovske možnosti, predlagano povečanje kadrovske zasedbe pa lahko kadrovsko zagotovimo.

1.13. POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

Na področju investicijskih vlaganj v letu 2022 ni bilo večjih vložkov. Nabavljali smo le manjšo opremo, materiale za diagnostiko in terapijo (testi in drugi diagnostični materiali), ter redno nadomeščali zastarelo in iztrošeno računalniško in drugo manjšo opremo. Če se bomo v nekaj letih selili, se ne zdi smiselno preveč vlagati, čeravno bi bilo treba osvežiti vsaj svetilna telesa po vsej hiši, težave so se začele pojavljati tudi s kanalizacijo, kar smo reševali z manjšimi popravili.

2. POSEBNI DEL

2.1. POROČILO O DELU STROKOVNEGA SVETA

V mandatu 2019-2023 se je sestava članov zaradi menjave direktorja/ice ter posledično menjav vodje ambulate, dodatno pa tudi vodje izobraževanja, med letom spreminjala. V letu 2022 je bila sestava naslednja:

- Vodja aktiva socialnih delavk: Irena Andolšek, univ. dipl. soc. del.;
- Vodja ambulate: dr. Bernarda Dobnik Renko, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.;
- Vodja aktiva pedopsihiatrov: Nataša Mihevc, dr. med., spec. otroške in mladostniške psihiatrije;
- Vodja aktiva specialnih pedagogov, pedagogov in logopedov: Herta Filiplić Stojanović, prof.def., spec.klin.log.;
- Vodja enote za izobraževalno dejavnost: Barbara Zemljak, univ. dipl. ped.;
- Vodja raziskovalnega inštituta: dr. Peter Janjušević, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.;
- Vodja aktiva psihologov: mag. Leonida Rotvejn Pajič, univ. dipl. psih., spec. klin. psih., predsednica strokovnega sveta.

Strokovnega sveta se udeležuje tudi direktorica dr. Mateja Hudoklin, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.

Seje strokovnega sveta potekajo okvirno enkrat mesečno, ob prvih petkih v mesecu. V letu 2022 je bilo izvedenih 10 sej, od tega je bila ena seja (september, 2022) izvedena dopisno (seja je predstavljala sestavni del oziroma zaključek strokovnih dni Svetovalnega centra).

Vsebina sej strokovnega sveta: Strokovni svet kot posvetovalni organ direktorice po svoji vlogi obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda, odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil določenih v statutu zavoda, določa strokovne podlage za programe dela in razvoja zavoda, daje svetu in direktorju mnenja in predloge glede organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti. Pri tem je delo strokovnega sveta zelo povezano z delom posameznih strokovnih aktivov in organizacijo ambulate.

V letu 2022 smo obravnavali naslednje stalne (redne) ter druge aktualne vsebine.

Stalne vsebine:

- opredelitve glede nakupov diagnostičnih pripomočkov, strokovne literature, revij, gradiv, materialov; udeležb na konferencah izobraževanjih, strokovnih srečanjih;
- opredelitve glede mentorstva krožečim specializantom, pripravnikom, študentom; dodatno še predlogi za:
 - organizacijo »mentorskih ur« za več aktualno krožečih specializantov (npr. vsak mentor na določen termin omogoči delo na primerih, omogočanje »učne izkušnje«)
 - več aktivnega vključevanja krožečih: npr. pisanje zapisnikov timskih sestankov; pomoč pri raziskovanju, prevajanju/prirejanju pripomočkov in pisanju strokovnih prispevkov,...
- opredelitve glede specifičnih strokovnih vprašanj (strokovne dileme, aktualna vprašanja, vezana na strokovno delo);
- dajanje predlogov / pobud, kot so npr.:
 - vsebina, organizacija, izvedba uvodnih strokovnih septembrskih dni SCOMS
 - priprava dokumentacije pred pričetkom obravnave (dokončanje iz leta 2021);
 - krajša edukacijska izobraževanja/delavnice za starše, strokovnjake (tudi za zmanjševanje čakalnih vrst....);
 - beleženje storitev (skupine, storitve za delo na daljavo; primerjava med strokovnjaki; usklajevanje)
 - delo v poletnem času;
 - projekt zmanjševanja čakalnih vrst;
 - pobude glede skrbi za zdravje zaposlenih;
 - pobuda za skupno razpravo vseh zaposlenih (nadaljevanje iz leta 2021) na temo: kakšno naj bi bilo kvalitetno strokovno delo v aktualnih okoliščinah na način, da ohranjamo tudi kvaliteto timskega dela ter skrbimo zase – razprave iz skupnih aktivov iz 2. december 2021 in 7. januar 2022;
 - priprava poudarkov iz posamezne seje strokovnega sveta (za lažji in hitrejši pretok informacij predsednica strokovnega sveta po vsaki seji pripravi kratek povzetek seje strokovnega sveta, s ključnimi poudarki in s tem seznani vse zaposlene);

- obravnava pritožb: v letu 2022 strokovni svet ni obravnaval nobene pritožbe.

Strokovni svet je podal predlog za pripravo pravilnika, po katerem bi v bodoče vlogo internega nadzora pri posameznih primerih izvajala komisija 3 strokovnjakov (po določitvi direktorice, vsaj eden iz iste stroke, na katero se nanaša pritožba). Komisija bi svoje ugotovitve nato predstavila strokovnemu svetu.

Aktualne vsebine:

- Sodelovanja pri pripravi Standardov kakovosti Svetovalnega centra in Smernic za strokovno obravnavo otrok in mladostnikov;
- Sodelovanja pri pripravi elektronskih dosjejev;
- Pobuda za kontinuirano izmenjevanje znanja, načina dela in novosti posameznih aktivov (predlog za predstavitev posameznih aktivov na petkovih jutranjih sestankih);
- Predlog za ponovno Analizo ambulantnega dela – Ambulantni list (zadnja je bila izvedena leta 2013 za leto 2012);
- Predlog in potrditev sestave protikorupcijske komisije;
- Seznanitev z novejšo zakonodajo, vezano na Duševno zdravje otrok in mladostnikov.

2.2. POROČILO O AMBULANTNEM DELU

Funkcionalna enota za multidisciplinarno timsko obravnavo zajema dve osnovni dejavnosti: **ambulantna dejavnost** (multidisciplinarna timsko obravnavo otrok, mladostnikov in staršev oz. drugih pomembnih oseb v otrokovem oz. mladostnikovem okolju) in **skupnostna dejavnost** (prostovoljna in donatorska dejavnost). V nadaljevanju je predstavljena ambulantna dejavnost.

2.2.1. REALIZACIJA STORITEV

V letu 2022 je bil obseg realiziranih storitev celotnega tima večji kot v preteklih treh letih (2019, 2020, 2021).

Obseg osnovne zdravstvene / specialistične dejavnosti določajo pogodbene obveznosti do ZZSZ. V celoti je zdravstvena enota presegla zastavljeni obseg dela po pogodbi za **16,9 %**. Dejavnosti po področjih so bile glede na pogodbeni obseg realizirane v naslednjih obsegih:

- pedopsihiatrija je **presegla** načrtovani obseg dejavnosti za **21,2 %**,
- klinična psihologija je **presegla** načrtovani obseg dejavnosti za **12,6 %**,
- defektologija in logopedija je **presegla** načrtovani obseg dejavnosti za **39,1 %**.

Preglednica 2: Realizacija storitev v ambulantni dejavnosti za leto 2022 in primerjava s preteklimi leti 2021, 2020 in 2019.

	Št. točk po pogodbi	Realizacija 2019 (točke in %)	Realizacija 2020 (točke in %)	Realizacija 2021 (točke in %)	Realizacija 2022 (točke in %)
Zdravstvena enota (ZZZS)	239.053,6	257.291,00 110,5 %	231.034,31 96,6 %	267.377,4 111,8 %	279.504,85 116,9 %
Pedopsihiatrija	52.990,00	61.864,00 116,7 %	54.077,80 102,0 %	55.654,92 105,0 %	64.213,61 121,2 %
Klinična psihologija	164.541,6	170.972,40 103,9 %	154.839,79 94,0 %	182.787,9 111,1 %	185.346,1 112,6 %
Defektologija (1/2) in logopedija (1/2)	21.522,00	24.454,64 111,4 %	22.116,72 103,0 %	28.934,56 134,4 %	29.945,12 139,1 %
Psihosociopedagoška enota (MOL)		151.232,50	112.291,30	138.909,6	132.233,89
Skupaj MOL in ZZZS		408.523,60	343.325,61	406.287,0	411.738,74

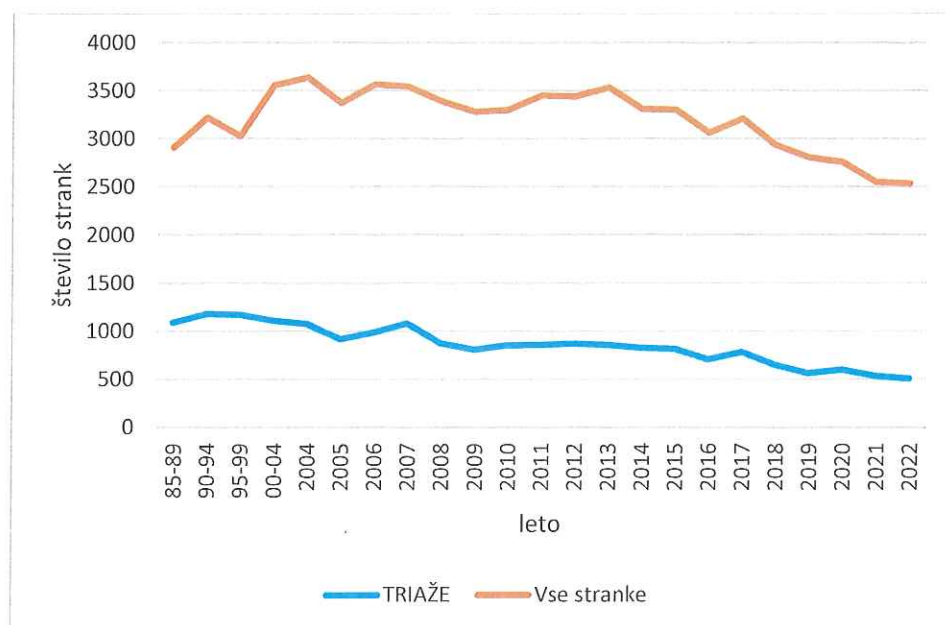
Svetovalni center je še vedno največja specialistična mentalno-higienska ustanova za varovanje duševnega zdravja otrok in mladostnikov v Sloveniji. V javnem sektorju se še vedno nadaljuje trend vedno težjega dostopa do tovrstne specialistične obravnave, potrebe po naših storitvah pa so tudi zaradi tega vse večje. To se kaže predvsem s podaljševanjem že (pre)dolgih čakalnih dob. Čakalne dobe za kliničnega psihologa so se konec leta 2022 gibale med 300 dnevi (stopnja nujnosti hitro) in 510 (stopnja nujnosti redno) dnevi. Čakalna doba za pedopsihiatra je bila med 420 dnevi (stopnja nujnosti hitro) in 600 dnevi (stopnja nujnosti redno). Pri klinični logopediji je znašala čakalna doba 330 dni in se je v zadnjem letu precej podaljšala. Na dan 1.2.2023 je bilo v čakalni vrsti za različne strokovnjake naše ustanove čakajočih 849 otrok in mladostnikov: od tega jih več kot 600 čaka na prvo obravnavo, ostali pa so že imeli katero od obravnav in čakajo še na preglede pri drugih članih tima. Glede na občutljivost naše ciljne populacije in pomen, ki ga imajo zgodnje odkrivanje in intervencije za dolgoročno dobrobit otrok in mladostnikov, so takšne čakalne dobe po našem mnenju še vedno nedopustne.

Povpraševanje po specialističnih obravnavah vseh zaposlenih strokovnjakov ostaja veliko. V letu 2022 smo nadaljevali z že utečenim načinom naročanja strank, ki smo ga uvedli leta 2011 (rezervacije terminov po prvem – trižnem pregledu), kar ima dobre učinke predvsem v smislu pospeševanja procesa timske diagnostične obravnave. Vpeljali smo naročanje preko obrazca na spletni strani, ki omogoča popolnoma

natančno uvrščanje strank na čakalne seznane, glede na čas prijave. Od septembra 2017 je uveden spremenjen način vodenja čakalne vrste za psihološko in pedopsihiatrično obravnavo in sicer se vodi ena čakalna vrsta za vse psihologe oz. klinične psihologe in ena vrsta za pedopsihiatre. V letu 2022 smo elektronsko čakalno vrsto uvedli tudi za pedagoginjo ter socialni delavki. Stranke so o natančnem terminu obravnave seznanjene dva tedna pred nastopom termina. S tem smo zmanjšali osip obiska strank na prvih triažnih razgovorih, hkrati pa smo lahko izkoristili vse razpoložljive kadrovske kapacitete. Prav tako nam takšno vodenje čakalne vrste omogoča ustrezno obravnavo hitrih napotitev. Še vedno opažamo, da ostaja zelo visoko in pereče povpraševanje po hitrih obravnavah zaradi težje problematike (težje oblike čustvenih in vedenjskih motenj), ki zahtevajo hitro odzivanje in intervencije ter pomembno daljšo obravnavo več strokovnjakov hkrati, prav tako pa podaljšujejo čakalno vrsto za redno obravnavo. V letu 2022 znaša delež hitrih triaž med vsemi izvedenimi triažami 42,9 % in se je v primerjavi s preteklim letom nekoliko zmanjšal (v letu 2021 je znašal 45,4 %), kar pripisujemo doslednemu triažiranju napotnic. Še vedno opažamo trend porasta otrok in mladostnikov s kompleksnimi oblikami motenj (npr. šolskih fobij, kompleksna samopoškodovalna vedenja, samomorilna ogroženost otrok in mladostnikov ter pervazivne oblike vedenjskih motenj), ki so pogosto dolgotrajne in dodatno zapletene zaradi komorbidnosti.

2.2.2. ŠTEVILO OBRAVNAVANIH OTROK IN MLADOSTNIKOV

Število vseh obravnavanih otrok in mladostnikov je bilo v letu 2022 znašalo 2023, kar je 1 % več v primerjavi z letom 2021, ko smo skupno obravnavali 2013 otrok in mladostnikov. Delež prvič obravnavanih otrok (oziroma triažnih pregledov) je v letu 2022 za 4,5 % manjši kot v letu 2021; prvič obravnavanih v letu 2022 je bilo tako 25,2 % oz. 511 otrok in mladostnikov. Povprečno je bil vsak otrok deležen 8 obiskov v naši ustanovi, od tega so to lahko bili obiski pri različnih strokovnjakih. Trend števila triažnih pregledov in vseh strank v daljšem časovnem obdobju od leta 1985 je prikazan v spodnjem grafikonu, kjer lahko vidimo, da kapaciteta Svetovalnega centra za sprejem novih strank od leta 2008 nekoliko niha in se giblje od 550 do 900 novih strank letno, v zadnjih letih je opazen trend upadanja števila sprejetih novih strank.

Slika 1: Trend triažnih pregledov in vseh strank od leta 1985 do 2022.

Elektronska evidenca naročanja nam z rezervacijo treh dodatnih terminov po triaži za diagnostično fazo obravnave omogoča znatno hitrejšo izpeljavo ocenjevanja in opredelitve težav ter s tem boljše načrtovanje obravnave. Strokovnjaki (večinoma klinični psihologi oz. psihologi, v manjšem obsegu pa pedopsihiatri, klinična logopedinja in socialna delavka) so v letu 2022 izvedli **mesečno povprečno 42,6 prvih (triažnih) pregledov novih strank mesečno** (leta 2021 so jih izvedli povprečno 45, leta 2020 pa povprečno 50). Iz slike 2 je razvidno, da je manjše število prvih obravnave opravljeno v času dopustov zaposlenih, zlasti v poletnih mesecih (julij in avgust).

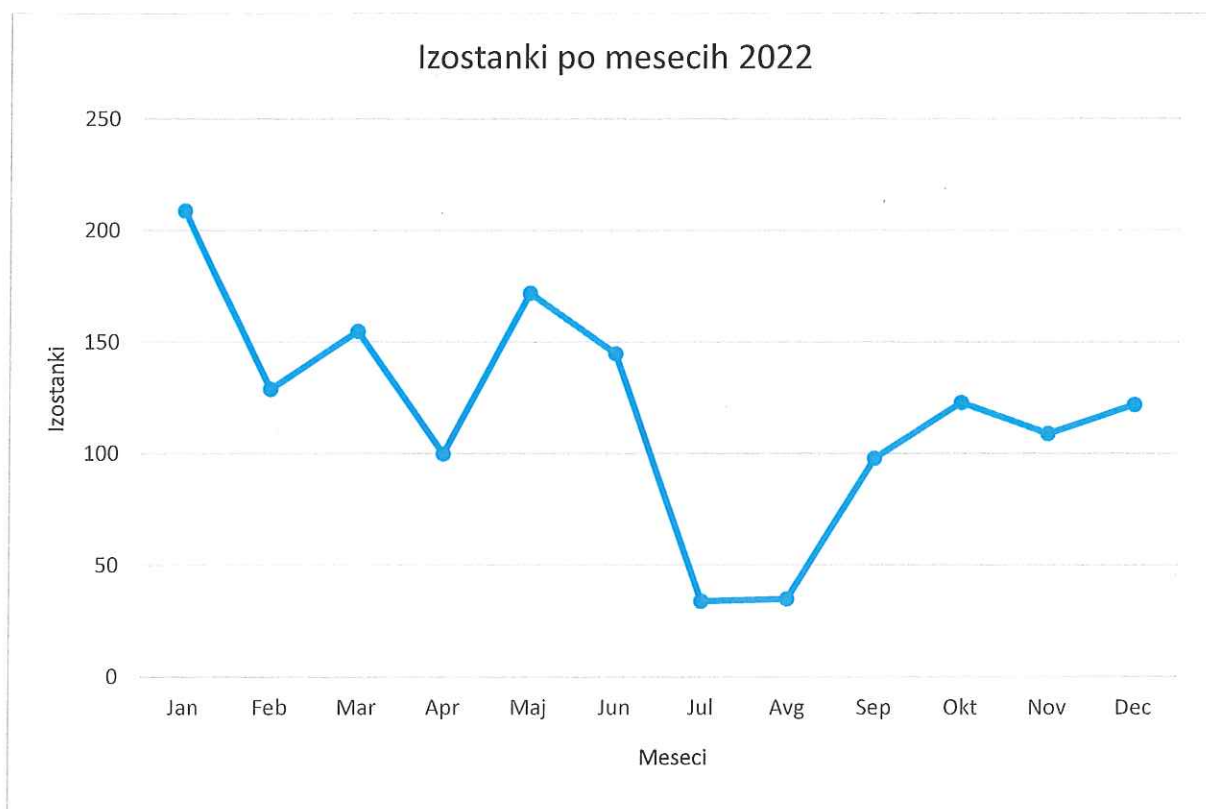
Slika 2: Prvi pregledi (triaže) otrok in mladostnikov po mesecih leta 2022.

Nihanje povprečnega števila obravnav na posameznega otroka oz. mladostnika (število obiskov/stranko) v zadnjih desetih letih je prikazano na sliki 3. V zadnjih letih (še posebno po letu 2014) beležimo **trend povečevanja števila obravnav na posameznega otroka oz. mladostnika**, kar je posledica novejših diagnostičnih postopkov, večje kakovosti nujenih storitev, hkrati pa tudi večje zahtevnosti primerov, ki potrebujejo daljše vodenje in obravnavo. Tudi v letu 2022 so se nadaljevale razmere po covidu leta 2020, ko je bilo povpraševanje po obravnavah ves čas povečano. Po letu 2020, ko so bile zaradi epidemije razmere izredne in smo poskušali nekatere nenujne obravnave zaključevati zaradi povečanja kapacitet po sprejemu novih, se je trend povečevanja števila obravnav na stranko v letu 2022 dvignil na 8,1 povprečnega obiska na stranko.

Slika 3: Povprečno število obravnav na posameznega otroka/mladostnika v zadnjih letih

Od leta 2009 beležimo **izostanke** na terminih obravnav. Podatki kažejo, da je bilo v letu 2022 skupno število izostankov (zajete so tako odpovedi kot nepojasneni izostanki) 1431 oz. **8,7%**, kar je podoben delež kot v letu 2021, ko je bilo skupno število izostankov 8,4 % in precej manj kot v letu 2019, ko je bilo izostankov 12%. Število izostankov na prvih obravnavah smo tudi v letu 2022 skušali zmanjševati tako, da smo starše strank obveščali o približujočem se terminu z SMS sporočilom. Na sliki 4 je prikazano število vseh izostankov na obravnavah v letu 2022 po mesecih.

Slika 4: Izostanki po mesecih v letu 2022

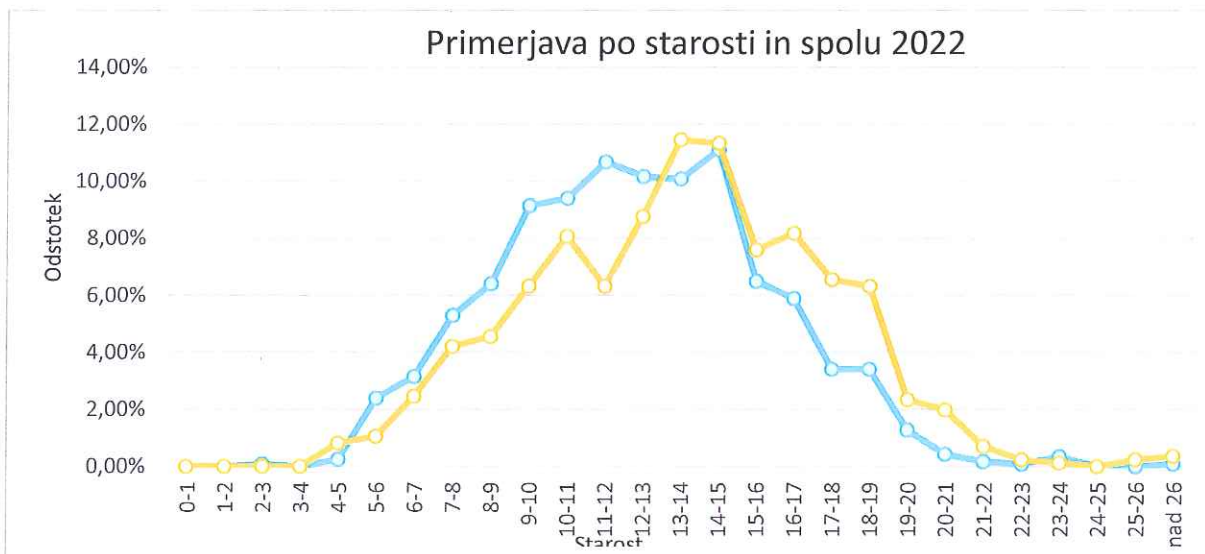
Primerjava spola obravnavanih otrok in mladostnikov kaže nadaljevanje trenda, da je število obravnavanih dečkov nekoliko večje od števila obravnavanih deklic, kar je skladno z znanimi dejstvi o nekoliko večjem deležu psihopatologije v razvojnem obdobju pri fantih. Med mlajšimi otroki (6 – 13 let) je nekoliko večji delež dečkov, med 13. in 23. letom pa je nekoliko višji delež deklet. V letu 2022 je bilo obravnavanih **58 % dečkov** in **42 % deklic**, kar je podobno kot v letu 2021, ko je bilo obravnavanih 59 % dečkov in 41 % deklic. Podatki so prikazani v preglednici 2.

Preglednica 3: Obravnavani otroci in mladostniki po spolu v letu 2021 in 2022.

	2021	%	2022	%
Dečki	1186	59	1168	58
Deklice	827	41	855	42
Vsi	2013		2023	

Starostna distribucija obravnavanih otrok in mladostnikov, sicer z manjšimi variacijami, kaže dokaj stabilno sliko populacije, ki ji nudimo pomoč. Tako smo v letu 2022 obravnavali **2,37 % predšolskih** otrok, kar je podobno kot v letu 2021. Že več let se kaže konstanten vzorec v tem, da obravnavamo **največ otrok**

v osnovnošolskem obdobju. Največji delež obravnavanih je bil v letu 2022 v starostnem razponu od 7. do 15. leta, zelo veliko pa je tudi mladostnikov med 15. in 17. letom starosti. V letu 2022 je bil najmlajši otrok, ki smo ga obravnavali, star 3 leta, najstarejši mladostniki oz. študent pa nad 26 let. Enako kot pretekla leta je okoli 72,9 % obravnavanih otrok starih 15 let ali mlajših, okoli 96 % pa mlajših od 19 let, kar pomeni, da se v obravnave v največji meri vključujejo osnovnošolci in srednješolci, manj pa predšolski otroci in študentje. Na sliki 6 je prikazana porazdelitev obravnavanih otrok in mladostnikov v letu 2022 po spolu in starosti.

Slika 5: Porazdelitev obravnavanih otrok in mladostnikov v letu 2020 po spolu in starosti

V letu 2022 smo obravnavali otroke in mladostnike iz 102 slovenskih občin, kar je podobno kot v letu 2021 (100) in v letu 2020 (108). Nekoliko manj kot polovica obravnavanih otrok in mladostnikov prihaja iz občin izven MOL, kar je konstanta že iz preteklih let, in kaže, da so možnosti pomoči, kot jo nudi Svetovalni center, v mnogih drugih predelih Slovenije še vedno omejene, potrebe pa velike. Nekatere občine so v letu 2021 ustanovile svoje Centre za duševno zdravje otrok in mladostnikov (npr. Domžale, Postojna, Brezovica), razbremenitve pa kljub pričakovanju še ne zaznavamo. Delež obravnavanih otrok iz območja Mestne občine Ljubljana je primerljiv z deleži preteklih let in znaša približno polovico (51,4%) vseh strank, se je pa v letu 2022 povečal za 1,5 %.

Preglednica 4: Obravnavani otroci in mladostniki glede na kraj stalnega prebivališča.

	2022	%	2021	%	2020	%
MESTNA OBČINA LJUBLJANA	1040	51,4	1004	49,9	1046	49
DRUGE OBČINE	983	48,6	1009	50,1	1108	51
SKUPAJ	2023	100	2154	100	2242	100

Analiza obravnav otrok po OE ZZZS kaže, da smo obravnavali:

- 1445 otrok iz OE ZZZS Ljubljana,
- 81 otrok iz OE ZZZS Kranj,
- 56 otrok iz OE ZZZS Novo mesto,
- 29 iz OE ZZZS Koper,
- 24 iz OE ZZZS Celje,
- 15 iz OE ZZZS Nova Gorica,
- 10 iz OE ZZZS Krško in po
- 5 iz OE ZZZS Ravne na Koroškem in Maribor.

2.2.3. MULTIDISCIPLINARNA TIMSKA OBRAVNAVA

Po analizi opravljenih storitev zaključujemo, da delež otrok, ki jih obravnava tim strokovnjakov, katerih storitve financira MOL oz. ZZZS, ostaja večinoma konstanten. V letu 2022 je zaznati rahel trend dviga števila obravnav, katerih plačnik je ZZZS.

Preglednica 5: Pregled števila obravnavanih otrok in mladostnikov pri vseh strokovnjakih glede na financerja dejavnosti.

	2022		2021		2020	
VSEH STRANK	2023		2013		2154	
ZZZS	1660	82,0	1616	80,3	1671	77%
MOL	1451	72,7	1392	69,2	1412	74%

Zgornji podatki kažejo, da je večina strank obravnavana timsko (obrnava otroka pri več strokovnjakih, npr. pri (kliničnem) psihologu oz. pedopsihiatru in hkrati pri specialnem pedagogu, pedagogu, klinični

logopedinji ali socialni delavki. Tako je **velik del otrok (vsaj 50 %) dejansko deležen multidisciplinarne obravnave**, tako v diagnostični, kot nadalje v svetovalni oz. terapevtski fazi obravnave.

Poleg individualnih obravnav (z otrokom oz. mladostnikom in družino), v okviru katere teče diagnostično, svetovalno, psihoterapevtsko in korektivno delo, so utečeno potekale tudi skupinske oblike dela.

2.2.4. INDIVIDUALNE OBLIKE DELA

Individualne oblike dela lahko strnemo v naslednje komponente: diagnostična in diferencialno-diagnostična obravnava pri različnih strokovnjakih, psihoterapija z otrokom ali mladostnikom, terapevtske metode brez specifične teoretske orientacije (suportivna psihoterapija, igralna terapija, druge terapije), terapevtske metode s specifično teoretsko orientacijo (kognitivne in vedenjske terapije, kratke psihodinamske terapije, integrativna terapija, sistemska družinska psihoterapija, druge psihoterapije), funkcionalne terapije z otrokom ali mladostnikom (terapija disleksije in druge specialnopedagoške obravnave, pedagoška obravnava, logopedska terapija, likovna terapija, psihomotorični trening, drugo), na starše ali družino usmerjene terapije (svetovanje staršem, trening vzgojne učinkovitosti, modifikacija vedenja, psihoedukacija, družinska psihoterapija, napotitev staršev v terapije izven ustanove), intervencije, usmerjene v otrokovo zunaj-družinsko okolje (v šolo ali zavod, v prostočasne dejavnosti in sosesko, v druga okolja oz. področja delovanja otroka in njegovih bližnjih) ter terapije s psihotropnimi zdravili. Tako pri individualnem kot pri skupinskem delu sledimo načelom, da se kot strokovnjaki, ki smo sicer pri odločitvah za terapevtske metode pri svojem delu avtonomni, poslužujemo **pristopov in metod, ki imajo z dokazi podprto učinkovitost** in jih priporočajo relevantna domača in tuja strokovna združenja (npr. Zbornica kliničnih psihologov Slovenije, NICE – National Institute of Health and Clinical Excellence, Cochrane Collaboration, ipd.). Z dokazi podprti pristopi so tudi eden od standardov kakovosti, ki jim sledimo.

2.2.5. SKUPINSKE OBLIKE DELA

Skupinske terapevtske metode so pomembna dopolnitev k individualnim obravnavam, v katere vključimo tiste otroke in mladostnike, pa tudi njihove starše, ki so že individualno timsko vodeni in pri katerih ocenimo, da obstajajo indikacije za skupinsko obravnavo. Skupine vedno potekajo v popoldanskem času, ko se jih otroci in starši lažje udeležijo. V letu 2021 je bil ta del naše dejavnosti zaradi omejitev zaradi epidemiološke situacije pomembno okrnjen. Nekatere skupinske oblike dela so se prenesle na daljavo, večina pa ne.

- **Skupina za učenje učenja** (izvajalka dr. Tanja Černe, prof. defektologije): V letu 2022 je bilo v skupino za učenje učenja vključeni pet mlajših mladostnikov iz zadnjega triletja osnovne šole, s specifičnimi učnimi težavami, sopojavnimi motnjami ter sekundarnimi čustvenimi težavami. Izvedli smo štiri srečanja, v obsegu 15 pedagoških ur. S starši se je izvajalka pogovorila o funkcioniranju njihovega mladostnika ter jim svetovala o podpori domačemu učenju. Vključeni mladostniki so poročali o izboljšani učni motivacijski naravnosti ter o pomenu vrstniške podpore pri učenju. V mesecu aprilu/maju načrtujemo follow-up srečanje, v kateri bomo preverili

uporabo predstavljenih aktivnih učnih strategij ter spodbudili medsebojno izmenjavo glede uporabe dobrih učnih strategij, ki je v tem razvojnem obdobju motivacijsko ugodna in učno spodbudna.

- **Delavnice za podporo opismenjevanju** (izvajalki dr. Tanja Černe, prof. defektologije in Herta Filipič Stojanović, spec. klin. logopedije): V letu 2022 sva izvedli tri delavnice za podporo opismenjevanju otrok prvega triletja osnovne šole, ki izkazujejo rizičnost za razvoj disleksije, disortografije in disgrafije ali ki imajo te specifične motnje že diagnosticirane. Vsi otroci so v timski obravnavi pri strokovnjakih v SCOMS ter so bili ob znanih kriterijih napotitve, napoteni preko njih. Delavnice sva izvedli v treh zaporednih srečanjih in sicer: 9.3., 16.3. in 23.3.2022, v obsegu osmih pedagoških ur. V delavnice je bilo sočasno vključenih 5 otrok in njihovi starši. Delavnice so se vsebinsko nadgrajevale. Izvajalki sva predstavili različne strategije za kompenzacijo šibkih področij, za krepitev jezikovnih spretnosti, starše sva seznanili z relevantno literaturo ter jih spodbujale k uporabi in h krepitvi kompenzacijskih strategij za zmanjševanje odstopanj, motenj ali primanjkljajev tudi v domačem okolju. Krepitev kompenzacijskih strategij preko korekcije, je v tem starostnem obdobju ključna za preprečevanje razvoja teh specifičnih učnih težav ter pojava sekundarnih čustveno-vedenjskih težav. Vključeni otroci so se ob podpori skupine na delavnicah dobro počutili, bili so sproščeni, aktivno so sodelovali pri spoznavanju korektivnih strategij in aktivnosti. Njihovi starši so poročali o pomenu edukacijskega in podpornega vidika delavnic, o pomenu predstavitve korakov posameznih korektivnih strategij in aktivnosti ter o razumevanju pomena prenosa teh strategij in aktivnosti v domače okolje.
- **Skupina staršev osnovnošolcev z disleksijo, disgrafijo in disortografijo**: V šolskem letu 2022/23 smo prvič organizirali in izpeljali podporno in edukativno skupino za starše osnovnošolcev z disleksijo, disgrafijo in disortografijo. Vključenih je bilo do 16 staršev, ki so poudarili pomen seznanjanja s simptomi ter načini pomoči v domačem in šolskem okolju ter podpore pri zahtevnem starševstvu otrokom in mladostnikom s SUT. Skupina je predstavljala dopolnilo individualne korektivno-terapevtske obravnave otroka in mladostnika ter družine.
- **Skupinski program CoolKids** (izvajalci Polonca Čas, dr. Mateja Hudoklin, dr. Peter Janjušević, Jana Jarm, Katja Stres Kaučič, Julija Tomšič). V 22 smo poleg individualnega nadaljevali tudi s skupinskim izvajanjem programa CoolKids za obvladovanje anksioznosti, v okviru projekta, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za zdravje. V začetku leta 2022 so bila izvedena zaključna srečanja dveh skupin s skupaj 11 udeleženci, ki so se začele v jeseni 2021. V letu 2022 so bile v celoti izvedene tri skupine s skupaj 19 udeleženci, v jeseni 2022 pa sta se začeli izvajati dve skupini s skupaj 14 udeleženci, ki sta se končali v letu 2023. Večina skupin je bila sestavljena iz mladostnikov oz. mladostnic, dve skupini pa z otroki od 10 – 12 let. Program CoolKids, ki poteka po enaki strukturi individualno ali v skupini, se sestoji iz desetih tedenskih srečanj. Izvedena evalvacija učinkov programa kaže na pomembne pozitivne učinke na anksioznost, drugo čustveno in razpoložensko simptomatiko in zvišano kvaliteto življenja, tako po poročilih otrok in mladostnikov/ic, kot njihovih staršev.
- **Skupina za starše "Neverjetna leta"** (izvajalki Tina Djekić in Daša Vervega): V letu 2022 smo izvedli 1 skupino za starše, v kateri je bilo udeleženih 8 staršev (7 jih je skupino uspešno zaključilo). Zaradi epidemioloških razmer v državi, smo skupine številčno zmanjšali, z namenom, da bi bilo možno čim dlje časa izvajanje skupin v živo. V celoti je bila skupina zaključena junija, izvedena deloma preko videokonference, deloma v živo ob upoštevanju vseh varnostnih ukrepov.

Vsi strokovnjaki so vključeni v redno individualno in/ali skupinsko **supervizijo**, ki jo izvajajo zunanji supervizorji, nadaljujemo pa tudi z rednimi intervizijskimi skupinami strokovnjakov.

2.3. PROSTOVOLJSKO IN SKUPNOSTNO DELO

Dejavnost vodita socialni delavki Katja Čibašek in Irena Andolšek, ki je tudi družinska terapevtka. Dejavnost poteka po organizacijskem okviru šolskega leta. Obe socialni delavki opravljata aktivnosti v zvezi s pridobivanjem in uvodnim usposabljanjem študentk in študentov, seznanjanjem staršev in otrok s to obliko pomoči ter sodelovanjem s strokovnjaki, ki otroke predlagajo. Za prostovoljke samostojno izvajata mentorske sestanke, vsaka za svojo skupino prostovoljk.

Zaradi občutnega upada števila prostovoljk po koronskih ukrepih sva iskali nove možnosti za pridobitev študentk in študentov. Eno sva videli v priložnosti opravljanja prakse za študentke Oddelka psihologije na FF. Povezali sva se z dr. Evo Boštjančič, ki je soavtorica obširne monografije o Prostovoljstvu v Sloveniji, ki naju je povezala z dr. Katjo Depolli Steiner. Imele smo sestanek in se okvirno dogovorile o možnostih. Obstajajo določene ovire, ker jim v SCOMS ne moremo ponuditi priložnosti za izvedbo vseh predpisanih nalog v okviru prakse, a bi z manjšim številom študentk to lahko realizirali. V ta namen sva povabili Tino Djekić in se dogovorili, da prevzame mentorstvo v primerih, ko bo to potrebno. Sodelovala pa je tudi pri usposabljanju novih prostovoljk s predavanjem z naslovom Čustva v otroštvu. Katja Čibašek je bila maja prisotna na predstavitvi prakse na Oddelku za psihologijo, kjer je predstavila možnosti opravljanja prakse za študente magistrskega študija. Oktobra je bila aktivna pri pridobivanju novih prostovoljk - na Oddelku za psihologijo na FF ter na Fakulteti za socialno delo je predstavila področja socialnega dela v SCOMS ter povabila študente/ke k sodelovanju v program prostovoljstva.

V program pomoči prostovoljskega dela so bili vključeni otroci, ki živijo v težjih družinskih in psihosocialnih okoliščinah:

- smrt enega od staršev;
- otroci, ki so bili žrtve fizičnega ali psihičnega nasilja v družini;
- otroci, ki se soočajo z motnjo ali boleznijo enega ali obeh staršev ali sorojenca;
- otroci, ki se soočajo z zasvojenostjo enega ali obeh staršev;
- otroci z izkušnjo večkratne hitre menjave socialnega in kulturnega okolja;
- otroci, ki doživljajo težko ločitev staršev ali so ločitev staršev že doživeli;
- otroci, ki se zaradi različnih razlogov soočajo z odsotnostjo obeh staršev;
- otroci, ki so posvojeni ali v rejništvu;
- otroci z dolgotrajnimi boleznimi ali motnjami;
- otroci z vedenjskimi težavami;
- otroci s težavami na področju vzpostavljanja socialnih stikov;
- nizek socialno ekonomski status družine (najnižji dohodki, najnižja izobrazba staršev, brezposelni starši, invalidsko upokojeni starši, družine v izjemno neugodnih bivalnih razmerah, družine, ki živijo v stalni denarni negotovosti in pomanjkanju).

Poleg teh otrok so bili v program pomoči prostovoljcev vključeni tudi otroci, ki imajo hude težave na področju učenja, družina pa jim ne more zagotoviti ustrezne pomoči.

Dejavnosti prostovoljskega dela so potekale v sledečem zaporedju:

- pridobivanje študentk in študentov za sodelovanje v akciji (predstavitve na fakultetah, izdelava in razpošiljanje informativnih obvestil);
- priprava študentk na stike z otroki in družinami (krajši izobraževalni seminar);
- priprava otrok in staršev (individualna);
- predstavitev in izbor otrok;
- mentorstvo in supervizija prostovoljkam;
- evalvacijski razgovori s starši, otroki in prostovoljkami ob koncu akcije;
- organizacijsko in administrativno delo ob vodenju projekta – dokumentiranje, vabila prostovoljkam, potrdila in priporočila prostovoljkam.

Junija je s prostovoljstvom **zaključilo 24 prostovoljk**. Pri tem ugotavlja, da so obiskovale otroke, ki živijo v družinah s kompleksno problematiko zaradi česar so deležne podpore in obravnave pri različnih strokovnjakih in ustanovah. Prostovoljke so v teh primerih pomembno prispevale k opolnomočenju otrok in reševanju njihovih stisk.

Oktobra smo v predstavitev projekta in uvajalni seminar pritegnili **21 študentk, 7 pa jih nadaljuje že drugo, tretje ali četrto leto**. Usposabljanje je potekalo v obliki predavanj in se ga je udeležila večina zainteresiranih iz različnih študijskih smeri: Fakulteta za socialno delo, Pedagoška in Filozofska fakulteta. Podobno kot preteklo leto smo predstavili izkušnje, pričakovanja in cilje tovrstne pomoči. Obdobje po epidemiji nam kaže določene spremembe v odzivu študentk in študentov, ki se za prostovoljstvo, ko ne gre za opravljanje prakse, manjkrat odločajo. Po drugi strani pa opažamo, da tisti/tiste, ki se odločijo, so zavzeti, inovativni, željo po pridobivanju praktičnih izkušenj in učenju od strokovnjakov, ki delajo v praksi.

Študentke in študenti prostovoljci so v letu 2022 opravili najmanj 1184 ur prostovoljskega dela.

2.4. POROČILO O IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI

Program izobraževanja Svetovalnega centra Ljubljana povezuje naše specialistično znanje na osnovnih strokovnih področjih (klinične psihologije, pedopsihiatrije, defektologije oz. specialne pedagogike, logopedije, pedagogike ter socialnega dela) z izkušnjami dolgoletne prakse in timskega dela, z novimi znanstvenimi ugotovitvami in sodobnimi pristopi ter seveda upošteva potrebe otrok, staršev in šole. Osnovni namen širjenja našega strokovnega znanja je izboljšanje razumevanja problemov povezanih z duševnim zdravjem otrok in mladostnikov ter izboljšanje kvalitete pomoči, ki jo potrebujejo.

Izobraževalna dejavnost v Svetovalnem centru se ves čas razvija, spreminja in prilagaja glede na izkazane potrebe uporabnikov, glede na izkušnje in prepoznanih potreb iz neposredne klinične prakse in glede na potrebe širše družbe v katero je Svetovalni center Ljubljana umeščen.

2.4.1. DALJŠE OBLIKE STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA PEDAGOŠKE DELAVCE

Daljše oblike strokovnega izobraževanja se praviloma izvajajo v prostorih Svetovalnega centra. Posamezni strokovnjaki se nanje prijavljajo elektronsko, preko naše spletne strani. Namenjene so različnim strokovnim profilom pedagoških in zdravstvenih delavcev (učiteljem, svetovalnim delavcem in izvajalcem dodatne strokovne pomoči v šolah; strokovnim delavcem v centrih za duševno zdravje ali v drugih relevantnih zdravstvenih zavodih za otroke in mladostnike). Našteta izobraževanja ponujajo izboljšanje znanja pedagoških delavcev o duševnih stiskah otrok in možnostih pomoči v njihovem prostoru delovanja.

V letu 2022 so tovrstna izobraževanja deloma potekala v živo v prostorih SCOMS, deloma pa tudi še vedno preko platforme Zoom (v tem primeru so prijavljeni udeleženci ob prijavi podali tudi podpisano soglasje za sodelovanje na dogodku preko platforme Zoom).

V letu 2022 so bila na ta način izvedena oziroma zaključena naslednja izobraževanja:

Nadaljevalno izobraževanje za vodje skupin za učenje učenja, zlasti učencev s SUT – Portfolio

Izvajalka: dr. Tanja Černe, profesorica defektologije

Čas izvedbe: 21.5.2021 od 11.- 14. ure (platforma Zoom) + kontinuirano delo do maja 2022

Udeleženske: 7 udeleženk - 6 specialnih in rehabilitacijskih pedagoginj oziroma profesorice defektologije in 1 psihologinja (OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, OŠ Ledina, OŠ Dob, OŠ Zadobrova, OŠ Sostro in ZGNL). Celotno izobraževanje z zaključenim kontinuiranim delom so zaključile 4 udeleženske.

Vsebina in namen: Nadaljevalno izobraževanje za vodje skupin za učenje učenja – Portfolio je bilo namenjeno udeleženkam, ki so se udeležile predhodnih izobraževanj za vodje skupin za učenje učenja ter so želele skozi lastno pro-aktivno vlogo reflektirati proces ter krepiti profesionalno kompetenco. Izobraževanje o portfoliju je bilo sestavljeno iz dveh delov: 2

Prvi del v obsegu treh ur je bil namenjen predavanju z delavnico. Vseboval je predstavitev profesionalnega razvoja strokovnih delavcev in metodo portfolia, strokovno refleksijo dosedanjih obravnavanih tem, izmenjavo dosedanjih izkušenj ali dilem glede SRU pri individualnem ali skupinskem delu. Drugi del v obsegu petih ur, pa je bil namenjen individualnemu delu udeleženk in oblikovanju strokovnega portfolia v jesenskem času šolskega leta 2021/22. Glede na to, da naj bi udeleženske v večini izvedle skupine za učenje učenja v jeseni, bi tako imele na voljo nekaj mesecev časa za vodenje strokovnega portfolia s tega področja. Tako je bilo sprva načrtovano, da bodo udeleženske portfolio v pisni obliki posredovale izvajalki izobraževanja do sredine decembra 2021, vendar pa smo morali rok za oddajo zaradi epidemiološke situacije v državi podaljšati do maja 2022.

Izvajalka izobraževanja jim je bila v vmesnem času na voljo za individualno konzultacijo, ki je bila izvedena preko platforme Zoom.

Supervizija dela z učenci, ki odklanjajo šolo

Izvajalca: dr. Peter Janjušević, specialist klinične psihologije in dr. Mateja Hudoklin, specialistka klinične psihologije

Čas izvedbe: oktober 2021 – junij 2022 (mesečna srečanja, 14 pedagoških ur); na daljavo, preko platforme Zoom

Udeleženske: 4 - udeležba je variirala glede na posamezno srečanje (3 socialne pedagoginje, 1 psihologinja) iz sledečih šol: OŠ Prule, OŠ Dravlje in OŠ Mirana Jarca.

Vsebina in namen: Delu z učenci, ki zaradi različnih razlogov odklanjajo šolo, smo posvetili preventivni projekt, ki smo ga s sofinanciranjem Ministrstva za zdravje v Svetovalnem centru Ljubljana izvajali v letih 2017-2019. V letu 2021 smo pričeli z izvajanjem redne skupinske supervizije, namenjene predvsem svetovalnim delavcem, ki se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo z otroki in mladostniki, pri katerih se kažejo vedenja, povezana z odklanjanjem šole. Supervizija zajema vse elemente pomoči pri odklanjanju šole (preprečevanje, prepoznavanje, ocenjevanje, delo z otrokom in starši, načrtovanje in izvajanje pomoči). V skupini so udeleženske lahko skozi vodeno diskusijo in delom na primerih otrok oz. mladostnikov iz lastne prakse, ki pa niso v obravnavi v Svetovalnem centru Ljubljana, načrtovale različne elemente pomoči in jih procesno vodile skozi celotno šolsko leto. Supervizija dela z učenci, ki odklanjajo šolo predstavlja način, da strokovni delavci na šoli dobijo možnost podpore, svetovanja in vodenja, da pravočasno ukrepajo in morda rešijo še obvladljive težave že v okviru šole.

Skupina za strokovno spremljanje in svetovanje za področje učnih in specifičnih učnih težav osnovnošolcev - supervizijska oblika dela

Izvajalka: dr. Tanja Černe, profesorica defektologije

Čas izvedbe: januar – junij 2022 (mesečna srečanja, 12 pedagoških ur); na daljavo, preko platforme Zoom

Udeleženske: 10 - udeležba je variirala glede na posamezno srečanje, 6 udeležencev se jih je udeležilo vseh 6 srečanj v celoti (4 specialne in rehabilitacijske pedagoginje, 2 psihologinji, 1 profesorica defektologije, 1 magister športne vzgoje, 1 profesorica pedagogike in sociologije, 1 profesorica angleškega jezika) iz sledečih šol: OŠ Mirana Jarca, OŠ Vižmarje – Brod, OŠ Zreče, OŠ Ledina – bolnišnična šola, OŠ Ledina, OŠ Milana Šuštaršiča, OŠ Dornava, Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje, OŠ Ljudski vrt Ptuj.

Vsebina in namen: Strokovno spremljanje in svetovanje za področje učnih in specifičnih učnih težav osnovnošolcev - supervizijska oblika dela, temelji na edukativnem ali formativnem tipu skupinske supervizije. Ob vzpostavljenem supervizijskem dogovoru (o ciljih, vsebinah in strukturi srečanj) z vsemi člani, na vsakem posameznem srečanju en strokovni delavec predstavil aktualen strokovni problem, drugi strokovni delavci pa predlagajo možne rešitve za konkretno situacijo. Na tak način vsi udeleženci pridobijo nova osebna in strokovna spoznanja, integrirajo strokovne izkušnje s teoretičnim znanjem in izgrajujejo strokovno identiteto. Vodja supervizijske oblike dela je le moderator dogajanja, ki z vprašanji vodi strokovne delavce k iskanju najboljših rešitev za njihov strokovni problem. Udeleženci so aktivno sodelovali s svojimi supervizijskimi vprašanji, strokovnimi izkušnjami ter delitvijo informacij ter strategij

profesionalnega delovanja. Vprašanja so se nanašala na obravnavo učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, na temo sodelovanja s starši ter na temo timskega sodelovanja v ustanovi. Udeleženci so pohvalili izobraževanje, tako vodenje, usmerjanje, kot izmenjavo izkušenj. Izrazili so potrebo po tovrstnem izobraževanju tudi v prihodnje, saj krepi profesionalno kompetenco ter nudi možnost strokovnega povezovanja.

Individualno strokovno spremljanje in svetovanje s supervizijsko obliko dela

Izvajalka: dr. Tanja Černe, profesorica defektologije

Čas izvedbe: januar – junij 2022 (10 pedagoških ur); na daljavo, preko platforme Zoom

Udeleženke: Izobraževanje je bilo individualno, udeležila se ga je prof. defektologije in diplomirana fizioterapevtka iz Zavoda za gluhe in naglušne v Ljubljani.

Vsebina in namen: Udeleženka je aktivno sodelovala s svojimi supervizijskimi vprašanji, ki so se nanašala na korektivno obravnavo učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, na uporabo diagnostičnega inštrumentarija, na temo sodelovanja s starši, timskega sodelovanja ter pisanja mnenj in priporočil. Po vsakem srečanju je napisala obširno samo(refleksijo). V prihodnje se želi vključiti v izobraževanje Strokovnega spremljanja in svetovanja za področje učnih in specifičnih učnih težav osnovnošolcev – skupinska supervizijska oblika dela.

Skupina za strokovno spremljanje in svetovanje za področje učnih in specifičnih učnih težav osnovnošolcev - supervizijska oblika dela

Izvajalka: Kristina Čižman, profesorica specialne in rehabilitacijske pedagogike

Čas izvedbe: januar – junij 2022 (mesečna srečanja, 12 pedagoških ur); na daljavo, preko platforme Zoom; zadnje srečanje v juniju 2022 pa v živo, v prostorih SCOMS

Udeleženke: 5 - udeležba je variirala glede na posamezno srečanje, 3 udeleženke so se udeležile vseh 6 srečanj v celoti (4 specialne in rehabilitacijske pedagoginje in 1 socialna pedagoginja) iz sledečih šol: OŠ Preserje pri Radomljah, OŠ Stična in OŠ Zadobrova

Vsebina in namen: Supervizijska oblika dela temelji na izkustvenem učenju in nedirektivnem pristopu k učenju, kjer posameznik preko konkretne izkušnje, reflektira, ozavešča in analizira dejavnike, kjer išče povezave med reflektirano izkušnjo in teoretičnimi znanji, kjer integrira spoznanja v novo miselno strukturo in ki jo lahko preizkusi v vsakodnevni praksi (Kolbov model učenja). Supervizijska oblika dela spodbuja razvoj avtonomije, kompetence in socialne povezanosti vključenih strokovnih delavcev, kar je predpogoj za njihovo zadovoljstvo pri delu in notranjo motivacijsko naravnost. Vodja supervizijske oblike dela z vprašanji vodi strokovne delavce k iskanju najboljših rešitev za njihov strokovni problem.

Srečanja za strokovne delavce s supervizijsko obliko dela so bila izvedena z namenom dela na zahtevnejših primerih, s katerimi se strokovni delavci na šoli srečujejo, povezovanja znotraj stroke, izmenjave znanj in novosti ter dela na sebi. Vse udeleženke so aktivno sodelovale in sledile programu. Omejitve izvedbe nekaterih oblik dela so se pojavile zaradi uvedenih ukrepov ter posledično izvedbe na daljavo. Udeleženke

so se med seboj povezale, spoznale, si bile v podporo. Ustvarjena skupina je bila zelo vodljiva in prijetna za delo. Tovrstna srečanja bodo organizirana tudi v prihodnjem letu.

Krepitev metakognitivnih učnih strategij pri učencih s specifičnimi učnimi težavami v okviru samoregulacijskega učenja

Izvajalka: dr. Tanja Černe, profesorica defektologije

Čas izvedbe: 14.10.2022 in 28.10.2022 (skupno 8 pedagoških ur)

Udeleženske: 19 strokovnih delavk (7 specialnih in rehabilitacijskih pedagoginj, 3 defektologinje, 3 inkluzivne pedagoginje, diplomirana pedagoginja in geografinja, magistra psihologije, magistra socialne pedagogije, magistra pedagogike in sociologije, učiteljica razrednega pouka, zakonska in družinska terapevtka) iz sledečih šol: OŠ 27. julija Kamnik, OŠ Preserje pri Radomljah, OŠ Dobrova, OŠ Bežigrad, OŠ Dravlje, OŠ Vodmat, OŠ Hinka Smrekarja, OŠ Toneta Čufarja, OŠ Dob, Gimnazija Ledina, OŠ Kozara Nova Gorica.

Vsebina in namen: Izobraževanje je bilo namenjeno učiteljem, šolskim svetovalnim delavcem in izvajalcem dodatne strokovne pomoči. V okviru izobraževanja so se udeleženske seznanile z individualnim pristopom pri razvoju metakognitivnih spretnosti in sicer s strategijami spremljanja, samopoučevanja s samonavodili, strategijami samospraševanja, samorazlaganja, strategijami evalvacije in s skupinskim pristopom ter strategijami recipročnega spraševanja in poučevanja. Spoznale so metakognitivne bralne učne strategije, ovrednotile pomen branja v funkciji učenja ter razmišljale o aplikaciji pridobljenih znanj v različne oblike in načine poučevanja; v pouk, dodatno strokovno pomoč, individualno in skupinsko pomoč. Na prvem srečanju so udeleženske izpolnjevale vprašalnik zavedanja metakognitivnih bralnih strategij ter ozaveščale lastne bralne strategije. Med prvim in drugim srečanjem so opredelile in ovrednotile izvedbo ur dodatne strokovne pomoči ali pouka, z vidika krepitve metakognitivnih učnih strategij ter pri učencih spodbujale razvoj in uporabo le-teh.

Krepitev učne motivacije pri učencih s specifičnimi učnimi težavami v okviru samoregulacijskega učenja

Izvajalka: dr. Tanja Černe, profesorica defektologije

Čas izvedbe: 11.11.2022 in 25.11.2022 (skupno 8 pedagoških ur)

Udeleženske: 9 udeleženk (2 psihologinji, 2 specialni in rehabilitacijski pedagoginji, 1 defektologinja, 2 inkluzivni pedagoginji, 1 profesorica razrednega pouka, 1 profesorica pedagogike, 1 pedagoginja in geografinja) iz sledečih šol: OŠ Mirana Jarca, OŠ Dravlje, OŠ Preserje, OŠ Dob, OŠ 27. julija Kamnik, Gimnazija Ledina, OŠ Ketteja in Murna, OŠ Hinka Smrekarja.

Vsebina in namen: Izobraževanje je bilo namenjeno učiteljem, šolskim svetovalnim delavcem, izvajalcem dodatne strokovne pomoči in drugim strokovnim delavcem. Udeleženske so se seznanile s teorijami učne motivacije, zlasti s teorijo samodeterminacije ter z ugotovitvami raziskav učne motivacije pri učencih s specifičnimi učnimi težavami. Seznanile so se z vlogo motivacije znotraj samoregulacijskega učenja. Ozaveščale so način lastnega poučevanja ter naravnost vedenja k podpori avtonomiji ali h kontroli. Med

prvim in drugim srečanjem so opredelile in ovrednotile izvedbo ur dodatne strokovne pomoči, ur pouka, diagnostičnih in korektivnih situacij z vidika krepitve samodeterminacijskih učnih strategij in vedenj ter pri učencih spodbujale razvoj in uporabo le-teh in/ali preizkusile strategije za razvijanje učne motivacije v učnih situacijah. V letu 2022 pa so se v jesenskem delu šolskega leta 2022/23 pričeli tudi novi cikli daljših oblik izobraževanja, ki v času pisanja tega poročila še tečejo in se bodo zaključila s koncem šolskega leta 2022/23 in tako vključena v letno poročilo v naslednjem koledarskem letu:

Supervizija dela z učenci, ki odklanjajo šolo

Izvajalca: dr. Peter Janjušević, specialist klinične psihologije in dr. Mateja Hudoklin, specialistka klinične psihologije

Čas izvedbe: oktober 2022 – junij 2023 (predvidena so mesečna srečanja skupine); na daljavo, preko platforme Zoom

Udeleženske: 6 udeleženk

Vsebina in namen: Namenjena je šolskim svetovalnim delavcem, ki se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo z otroki in mladostniki, pri katerih se kažejo vedenja, povezana z odklanjanjem šole. Supervizija zajema vse elemente pomoči pri odklanjanju šole (preprečevanje, prepoznavanje, ocenjevanje, delo z otrokom in starši, načrtovanje in izvajanje pomoči). Supervizija dela z učenci, ki odklanjajo šolo predstavlja način, da strokovni delavci na šoli dobijo možnost podpore, svetovanja in vodenja, da pravočasno ukrepajo in morda rešijo še obvladljive težave že v okviru šole.

V letu 2022 sta bili izvedeni 2 srečanja, v letu 2023 pa jih je do junija 2023 predvidenih še 6.

Izkustveni seminar Vodenje malih skupin otrok s težavami, ki imajo težave na področju socialnih veščin

Izvajalki: Julia Tomšič Ivie, klinična psihologinja in Irena Andolšek, socialna delavka in geštalt izkustvena družinska terapevtka

Čas izvedbe: oktober 2022 – maj 2023 (8 mesečnih srečanj po 4 pedagoške ure)

Udeleženci: 16 udeleženk in 1 udeleženec (OŠ Mirana Jarca, OŠ Prule, OŠ Hinka Smrekarja, OŠ Toneta Čufarja, OŠ Dobrepolje, Vrtec Mladi rod, OŠ 27. julij, Mladinsko zdravilišče Rakitna, Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov, Bolnišnica za otroke Šentvid pri Stični, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana)

Vsebina in namen: Šola je socialni prostor, ki zahteva od otrok in odraslih številne spretnosti za uspešno obvladovanje najrazličnejših situacij. Učenci, ki imajo na tem področju težave potrebujejo dodatne vzpodbude in priložnosti za učenje in razvijanje socialnih veščin. Če jih vključimo v skupinske oblike dela, jim omogočimo, da se v varnem in vodenem okolju učijo in razvijajo nove vzorce vedenja, komunikacije in izražanja sebe. Učinki skupinskega dela so opazni predvsem v izboljšanju samopodobe, tolerantnosti za medsebojne razlike in povečani asertivnosti. Cilj seminarja je učenje spretnosti in veščin ter usvajanje znanj, ki so potrebna za vodenje skupin učencev, ki imajo težave na področju socialnih spretnosti. Izkustvene delavnice so namenjene šolskim svetovalnim delavcem, učiteljem in vzgojiteljem, ki že vodijo

ali nameravajo izvajati program za učenje socialnih veščin v malih skupinah (8 do 10 otrok). V okviru programa bodo predstavljeni teoretični in praktični vidiki skupinskega dela, namenjenega učencem prve in druge triade OŠ. Program bo zajemal spoznavanje teoretičnih konceptov, skupinske dinamike ter seznanjanje z uporabo različnih tehnik: socialne igre, interaktivne vaje, igre vlog, kreativna sredstva (risanje, oblikovanje gline, uporaba lutk, ...).

V letu 2022 so bila realizirana 3 srečanja, v letu 2023 pa načrtujemo še realizacijo 5 srečanj.

Skupina za strokovno spremljanje in svetovanje za področje učnih in specifičnih učnih težav osnovnošolcev - supervizijska oblika dela

Izvajalka: Kristina Čižman, profesorica specialne in rehabilitacijske pedagogike

Čas izvedbe: december 2022 – junij 2023 (mesečna srečanja)

Udeleženske: 7 udeleženk 6

Vsebina in namen: Supervizijska oblika dela temelji na izkustvenem učenju in spodbuja razvoj avtonomije, kompetence in socialne povezanosti vključenih strokovnih delavcev, kar je predpogoj za njihovo zadovoljstvo pri delu in notranjo motivacijsko naravnost. Vodja supervizijske oblike dela z vprašanji vodi strokovne delavce k iskanju najboljših rešitev za njihov strokovni problem. Vprašanja v okviru te skupine so usmerjena na obravnavo učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, na temo sodelovanja s starši ter na temo timskega sodelovanja v ustanovi. V letu 2022 je bilo izvedeno 1 srečanje, v letu 2023 pa jih je do junija 2023 predvidenih še 6. Podrobnejše informacije o posameznih izobraževanjih in o evalvaciji posameznih izobraževanj so na voljo v dokumentaciji Enote za izobraževanja SCOMS.

2.4.2 PREDAVANJA ZA STARŠEV OKVIRU SVETOVALNEGA CENTRA LJUBLJANA

Strokovnjaki Svetovalnega centra so tudi v letu 2022 izvedli predavanja za starše otrok oziroma mladostnikov, ki so na Svetovalnem centru Ljubljana že v obravnavi, nanjo še čakajo ali pa v obravnavo še niso neposredno vključeni, vendar pa pri sebi oziroma pri svojem otroku opažajo določene težave pri vzgoji, učenju, vedenju ali čustvovanju.

V letu 2022 so bila tako izvedena naslednja predavanja oziroma dogodki za starše:

Prilagajanje na ločitev

Izvajalki: dr. Bernarda Dobnik Renko, klinična psihologinja in Irena Andolšek, socialna delavka

Čas izvedbe: 11.04.2022

Udeleženci: 6 staršev + 1 študentka (prostovoljka)

Vsebina in namen: Starši so bili na predavanje povabljeni preko strokovnjakov, pri katerih so v obravnavi na Svetovalnem centru Ljubljana oziroma so se nanj prijavili samoiniciativno neposredno izvajalkama predavanja, saj je bila novica o napovedanem predavanju objavljena tudi v prostorih SCOMS in na spletni strani SCOMS.

Predavanja so se udeležili starši, ki so pred ločitvijo, ki so v ločitvenem postopku, že ločeni starši, starši, ki imajo stiske in dileme glede pogovora z otrokom o tej temi in starši, ki težko sodelujejo z drugim staršem po ločitvi.

V okviru predavanja sta predavateljici predstavili vpliv ločitve na odrasle in posledično na njihovo starševsko vlogo; starši so spoznavali primerne načine, kako lahko otroku na ustrezen način predstavijo, da se bosta starša ločila oziroma kako se primerno pogovarjati o ločitvi; predstavljen je bil vpliv ločitve na otroke ter ravnanja staršev, ki so za otroka v ločitveni situaciji obremenjujoča ali celo škodljiva ter po drugi strani ravnanja staršev, ki lahko otrokom soočanje z ločitvijo staršev olajšajo.

Za naslednji rok ni bilo dovolj prijav zato ga v jesenskem delu nismo načrtovali/izvedli.

Skupina za starše otrok z ADHD

Izvajalci: mag. Leonida Rotvejn Pajič, klinična psihologinja; Bojan Belec, dr. med., specialist psihiatrije; dr. Bojana Caf, specialna pedagoginja; dr. Marko Kalan, specialni pedagog; dr. Tanja Černe, profesorica defektologije

Čas izvedbe: Skupina je potekala v dveh ciklih za dve skupini staršev:

7 januar 2022 – maj 2022: 6 srečanj (4 srečanja na daljavo, preko platforme Zoom in 2 srečanja v živo)

7 oktober 2022 – december 2022: 4 srečanja (v živo)

Udeleženci: 30 staršev otrok s hiperkinetično motnjo oziroma ADHD (v vsaki skupini po 15 staršev)

Vsebina in namen: Skupina je bila namenjena staršem otrok, ki so obravnavani na SCOMS in imajo prepoznano hiperkinetično motnjo oziroma ADHD. Glavni namen je oblikovanje podporne skupine staršev, ki se srečujejo s podobnimi težavami svojih otrok, ki so nemirni, v vzgoji zahtevni, v šoli pogosto moteči, se težko zberejo, in skupaj s strokovnjaki iskati možne načine za lažje premagovanje težav, ki izhajajo iz te motnje. Skupina predstavlja dopolnilo individualne terapevtske obravnave otroka in družine – vključitev je mogoča po predhodnem dogovoru s strokovnjakom-injo, ki sicer vodi individualno obravnavo v SCOMS. Srečanja v okviru skupine potekajo v obliki predavanj in delavnic, s poudarkom na psihoedukaciji in vedenjsko kognitivnih principih.

Neverjetna leta

Izvajalki: Daša Vervega, specializantka klinične psihologije in Tina Djekić, psihologinja

Čas izvedbe: april 2022 do oktober 2022 (izvedena 1 skupina za starše)

Udeleženci: 10 staršev otrok starih od 8 do 12 let (na SCOMS je skupina prvič zajemala to starostno obdobje)

Vsebina in namen: V projektu SCOMS kot konzorcijski partner sodeluje od same implementacije projekta v slovenski prostor, torej od leta 2015. V letu 2019 smo ponovno kot konzorcijski partner skupaj z drugimi partnerji in prijaviteljem »Zavod Mala ulica« kandidirali za pridobitev sredstev na razpisu iz področja javnega zdravja za obdobje 2019-2022.

Skupina je namenjena staršem otrok z vedenjskimi in ali čustvenimi težavami, za krepitev njihovih starševskih veščin, ki jih starši razvijajo v skupini, organizirani v obliki delavnic, in doma preko domačih aktivnosti z otrokom. Vključeni so večinoma starši otrok obravnavani v SCOMS, nekateri pa so napoteni s strani kolegov iz drugih zdravstvenih institucij, kjer teh skupin ne izvajajo (npr. ZD Vič, ZD Center, ZD Brezovica).

Večer za starše, ki imajo specifične učne težave

Izvajalec: dr. Marko Kalan, specialni pedagog

Čas izvedbe: 07.10.2022

Udeleženci: 11 staršev

Vsebina in namen: V letu 2022 je v času od 03.10. – 09.10.2022 potekal Evropski teden ozaveščanja javnosti o disleksiji in specifičnih učnih težavah. V okviru slednjega je bil na Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Ljubljana organiziran večer za starše, ki imajo specifične učne težave. Srečanje je potekalo v sproščenem vzdušju ob pogovoru o specifičnih učnih težavah, načinu funkcioniranja oseb s specifičnimi učnimi težavami in možnih virih pomoči.

Skupina za starše osnovnošolcev z disleksijo, disgrafijo in disortografijo

Izvajalci: dr. Tanja Černe, profesorica defektologije; dr. Mateja Hudoklin, klinična psihologinja; Herta Filipič Stojanović, klinična logopedinja; dr. Marko Kalan, specialni pedagog, Kristina Čížman, specialna pedagoginja

Čas izvedbe: september 2022 – december 2022: 7 srečanj (v živo)

Udeleženci: 16 staršev

Vsebina in namen: Skupina je bila namenjena staršem otrok, ki so obravnavani na SCOMS in imajo prepoznano disleksijo (motnja branja), disgrafijo (motnja grafomotoričnega pisanja) in disortografijo (motnja pravopisnega pisanja). Skupina je predstavljala dopolnilo individualne korektivno – terapevtske obravnave otroka in družine. Glavni namen je bil oblikovati podporno skupino staršev, ki se srečujejo s podobnimi težavami svojih otrok in mladostnikov ter skupaj s strokovnjaki iskati možne načine za lažje premagovanje težav, ki izhajajo iz specifičnih učnih težav. Starši so bili seznanjeni s sodobnimi spoznanji obravnavanega področja ter načini pomoči v domačem in šolskem okolju.

Skupina staršev otrok z značilnostmi motnje avtističnega spektra

Izvajalci: Katja Stres Kaučič, klinična psihologinja; dr. Bernarda Dobnik Renko, klinična psihologinja; dr. Tanja Černe, profesorica defektologije; Nataša Mihevc, dr. med., specialistka otroške in mladostniške psihiatrije

Čas izvedbe: september 2022 – december 2022: 6 srečanj

Udeleženci: 16 staršev

Vsebina in namen: Skupina je bila namenjena staršem otrok, ki so obravnavani na SCOMS in imajo prepoznano motnjo avtističnega spektra ali nekatere značilnosti le-te. Skupina je predstavljala dopolnilo individualne terapevtske obravnave in podporo staršem pri spoprijemanju z vzgojnimi izzivi. Srečanja v okviru skupine so, poleg predavanj, omogočala izmenjavo izkušenj med starši ter, skupaj s strokovnjaki, iskanju načinov za premagovanje težav.

Podrobnejše informacije o posameznih izobraževanjih in o evalvaciji posameznih izobraževanj so na voljo v dokumentaciji Enote za izobraževanja SCOMS.

2.4.2. PREDAVANJA ZA PROSTOVOLJCE, KI DELUJEJO V OKVIRU SCOMS

V programu usposabljanja novih prostovoljcev in prostovoljk, ki se vključijo v nudenje pomoči otrokom in mladostnikom v okviru Svetovalnega centra Ljubljana, s predavanji zanje sodelujejo tudi strokovnjaki SCOMS:

- I. Andolšek, K. Čibašek: Prostovoljno delo v Svetovalnem centru – predstavitev projekta
- I. Andolšek: Družina – svet v katerega vstopajo prostovoljke
- T. Djekić: Čustveni razvoj v otroštvu
- I. Andolšek: Prvi stik z otrokom in družino

2.4.3. SODELOVANJE POSAMEZNIH STROKOVNJAKOV SVETOVALNEGA CENTRA LJUBLJANA V IZOBRAŽEVALNIH PROGRAMIH IN IZOBRAŽEVALNIH DOGODKIH IZVEN SVETOVALNEGA CENTRA LJUBLJANA

Podrobnejše informacije so v individualnih poročilih posameznih strokovnjakov.

Aktivno sodelovanje na kongresih in posvetih (11):

- Zaključna konferenca programa CoolKids; organizacija in izvedba programa (predavanja in delavnice); Ljubljana, 04.07.2022 (P. Janjušević, M. Hudoklin, P. Čas, J. Jarm, K. Stres Kaučič)
- Simpozij in prispevek »Implementation of Cool Kids Program in Slovenia«; 17. Evropski kongres psihologije; ECP, Ljubljana, 05.-08.07.2022 (P. Janjušević, skupaj z A. Mikuž (ZD Ljubljana))

- Prispevek »Analiza učinkov programa COOL Kids v Sloveniji«; 17. Evropski kongres psihologije; ECP, Ljubljana, 05.-08.07.2022 (K. Stres Kaučič, M. Hudoklin)
- Predavanje »Razvijanje in krepitev pozornosti in koncentracije pri otrocih z ADHD na osnovi učnega coachinga«; Mednarodna NLP in coaching konferenca; Maribor, 15.-17.09.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Vpliv pandemije covid-19 na duševno zdravje otrok in mladostnikov«; 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah; Ljubljana, 30.09.2022 (M. Hudoklin)
- Prispevek »Vpliv epidemije Covid-19 na šolanje otrok in mladostnikov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami«; 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah; Ljubljana, 30.09.-01.10.2022 (T. Černe, skupaj z N. Kristl)
- Predavanje »Matematična anksioznost – spregledan fenomen«; 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah; Ljubljana, 01.10.2022 (M. Kalan)
- Vabljen predavanje »Anksiozne motnje pri otrocih in mladostnikih - pojavnost in prepoznavanje«; Konferenca »Zdravje otrok in mladostnikov«; Portorož, Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju (P. Janjušević)
- Predavanje »Na dokazih temelječa klinična praksa«; Usposabljanje strokovnega kadra centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov; NIJZ, Zreče, 27.10.2022 (P. Janjušević)
- Predstavitev primera in vodenje delavnice v okviru Usposabljanja strokovnega kadra CDZOM – »Timsko in multidisciplinarno delo v CDZOM in z dokazi podrti klinična praksa«; NIJZ, Zreče, 27.10.2022 (M. Hudoklin)
- Prispevek »Zaslišanje s pomočjo strokovnjaka v okviru izobraževanja zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi«; Hiša za otroke, Ljubljana, 14.11.2022 in 28.11.2022 (M. Hudoklin)

Sodelovanje SCOMS z Društvom za VKT Slovenije (4):

- Predavanje »Učne težave« na izobraževanju Uporaba veščin in tehnik na osnovi kognitivno-vedenjske terapije v šolskem okolju; DVKT Slovenije in SCOMS Ljubljana, Ljubljana, 11.02.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje in delavnica »Osnove VKT in delavnice: principi učenja«; Usposabljanje za šolske svetovalne delavce Uporaba veščin in tehnik na osnovi kognitivno-vedenjske terapije v šolskem okolju; DVKT Slovenije in SCOMS Ljubljana; 14. 10. 2022 (P. Janjušević)
- Delavnica »Sistemi nagrajevanja«; Usposabljanje za šolske svetovalne delavce Uporaba veščin in tehnik na osnovi kognitivno-vedenjske terapije v šolskem okolju; DVKT Slovenije in SCOMS Ljubljana; 18. 11. 2022 (P. Janjušević)
- Predavanja in delavnice na Usposabljanju za šolske svetovalne delavce Uporaba veščin in tehnik na osnovi kognitivno-vedenjske terapije v šolskem okolju; DVKT Slovenije in SCOMS Ljubljana, 09.12.2022 (P. Čas)

Sodelovanje s Pedagoško fakulteto, Univerza v Ljubljani (8)

- Vaje (10 ur) v izpopolnjevalnem programu pri predmetu Komunikacijske veščine in sodelovanje s starši (I. Andolšek)

- Izvedba vaj iz področja socialne pedagogike pri predmetu Osnove socialne pedagogike za študentke logopedije in surdopedagogike ter specialne in rehabilitacijske pedagogike Pedagoške fakultete Ljubljana; letni semester, v času od februarja do junija 2022 (B. Caf)
- Izvedba vaj iz področja socialne pedagogike pri predmetu Inkluzivna vzgoja in izobraževanje za študente likovne pedagogike Pedagoške Fakultete Ljubljana; letni semester, v času od aprila do junija 2022 (B. Caf)
- Izvedba vaj za študente dodiplomskega študija specialne in rehabilitacijske pedagogike (T. Černe)
- Predavanje »Učenci z učnimi težavami« pri predmetu Pedagoška psihologija; Pedagoška fakulteta Ljubljana, 24.10.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Specialnopedagoška diagnostika in obravnava v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Ljubljana« za študente programa Specialne in rehabilitacijske pedagogike; Pedagoška fakulteta Ljubljana, 06.11.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Samoregulacijsko učenje mladostnikov s sopojavnimi motnjami« za študente programa Specialne in rehabilitacijske pedagogike; Pedagoška fakulteta v Ljubljani; Ljubljana, 16.11.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Strategije dela z otroki in mladostniki z učnimi težavami«; IZP izobraževanje na Oddelku za specialno in rehabilitacijsko pedagogiko Pedagoške fakultete v Ljubljani (M. Kalan)

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru (2)

- Predstavitev področja socialnega dela v SCOMS ter vabilo študentom/kam Filozofske fakultete v Ljubljani, smer psihologija, k sodelovanju v program prostovoljstva na SCOMS, maj in oktober 2022 (K. Čibašek)
- Vodenje okrogle mize ob 70 – letnici Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Maribor »Gradimo na doseženem«; FF UM, Maribor, 20.10.2022 (M. Hudoklin)

Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani (1)

- Predstavitev področja socialnega dela v SCOMS ter vabilo študentom/kam Fakultete za socialno delo, k sodelovanju v program prostovoljstva na SCOMS, maj in oktober 2022 (K. Čibašek)

Vabljeni predavanja v okviru drugih strokovnih združenjih, šolah, skupnosti (33):

V okviru strokovnih združenj/društev (14)

- Predavanje »Skupno starševstvo«; Zbornica kliničnih psihologov, Šola forenzične klinične psihologije; 07.01.2022 (B. Dobnik Renko)
- Sodelovanje v Osnovnem usposabljanju za sodnike, državne tožilce in poravnalce, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku; CIP, MP, Ljubljana, 24. in 25.01.2022, 17. in 18.02.2022, 22. in 23.09.2022, 10. in 11.10.2022 (M. Hudoklin)
- Aktivna udeležba v usposabljanju kriminalistov za izvajanje forenzičnega intervjuja v okviru projekta PROMISE 3; Ministrstvo RS za pravosodje, Tacen, 24.02.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje za študente psihologije »Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše in povezanost s šolo«; DŠP, preko ZOOM aplikacije, 12.03.2022 (M. Hudoklin)

- Predavanje »Izzivi dela z učenci v času epidemije – vidik duševnega zdravja« v okviru Konference Razredni pouk – soustvarjamo razredni pouk; ZRSZŠ, preko spletne aplikacije ZOOM, 15.03.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje »Podobnosti in razlike med mnenjem CSD in izvedenskim mnenjem«; Socialna zbornica, 07.04.2022 (B. Dobnik Renko)
- Sodelovanje na okrogli mizi kampanje Mind the mind v organizaciji DŠP; Ljubljana, 21.04.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje »Krizna stanja pri otrocih in mladostnikih«; usposabljanje svetovalcev Posveta; 04.06.2022 (P. Janjušević)
- Predavanje »Zaslišanje otroka s pomočjo strokovnjaka« v okviru CIP, Ministrstva za pravosodje; Portorož, 20.06.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje »Samopoškodovalno vedenje«; Center za psihološko svetovanje Posvet; Ljubljana, junij 2022 (B. Belec)
- Predavanje »Ključne značilnosti otrok s splošnimi in specifičnimi učnimi težavami in ustrezni ukrepi pomoči: predavanje na PPU: Programi profesionalnega usposabljanja, Udejanjanje koncepta dela z učenci z učnimi težavami: od priprave IDPP do usmeritve v program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo; Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 19.10.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Razlikovanje različnih tipov odklanjanja šole in smernice za pomoč otrokom in mladostnikom«; spletno strokovno srečanje NIJZ – OE Kranj; 25. 10. 2022 (P. Janjušević)
- Predavanje »Nekemične odvisnosti«; URI Soča; december 2022 (B. Belec)
- Ciklus predavanj za sodnike, tožilce in poravnalce »Spomin mladoletnika« in »Psihosocialna situacija mladoletnika« (več izvedb); Center za izobraževanje v pravosodju (B. Dobnik Renko)

Na šolah (9)

- Predavanje »Psihosocialno funkcioniranje mladostnikov v času epidemije« za profesorje Gimnazije Novo mesto; 17.02.2022 (B. Dobnik Renko)
- Predavanje »Značilnosti razvojnega obdobja mladostništva, dejavniki tveganja, najpogostejše motnje v tem obdobju ter možnosti pomoči« za kolektiv Dijaškega doma Ivana Cankarja; 01.03.2022 (B. Dobnik Renko)
- Predavanje »Šola kot varovalni dejavnik duševnega zdravja otrok in mladostnikov – izkušnja Covidnega obdobja« v okviru Srečanja ravnateljcev; Didakta, Bled, 14.04.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje »Disleksija, disgrafija in disortografija«; učiteljski zbor OŠ Murska Sobota; 12.05.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Učenje učenja«; učiteljski zbor OŠ IG; 27.06.2022 (T. Černe)
- Predavanje »Učenje učenja«; učiteljski zbor OŠ Milana Jarca; 28.06.2022 (T. Černe)
- Aktivno sodelovanje na posvetu ŠSS; Gimnazija Vič, Ljubljana, 05.07.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje za učiteljski zbor »Kako se odzvati na čustvene in vedenjske težave učencev in kako paziti nase«; OŠ Frana Albrehta Kamnik, Kamnik, 18.10.2022 (M. Hudoklin)
- Predavanje »Disleksija in druge specifične učne težave«; OŠ Mirana Jarca (M. Kalan)

V skupnosti oziroma v širši javnosti (10):

- Webinar »Pomoč otrokom z ADHD pri učenju«; Maribor, NLP center; 22.02.2022 (T. Černe)
- Sodelovanje v oddaji Infodrom; RTVSLO, 04.03.2022 (M. Hudoklin) 13
- Sodelovanje v oddaji Dobro jutro; RTVSLO, 09.03.2022 (M. Hudoklin)
- Intervju s Špelo Šebenik za Val202; RTVSLO, 17.06.2022 (M. Hudoklin)
- Sodelovanje v oddaji Zdravje; RTVSLO, 31.08.2022 (M. Hudoklin)
- Sodelovanje na predstavitvi knjige »Berem z Vidom 2«; Celjska Mohorjeva družba, Ljubljana; 19.09.2022 (M. Kalan)
- Predavanje v okviru Veščilnice v mesecu ozaveščanja o disleksiji; Knjižnica Logatec; 12.10.2022 (T. Černe)
- Izjava za A Kanal; 12.10.2022 (M. Hudoklin)
- Aktivna udeležba na prireditvi knjižnega sejma »Obvladajmo disleksijo«; Celjska Mohorjeva družba; 25.11.2022 (M. Kalan)
- Izjava za PopTV; 14.12.2022 (M. Hudoklin)

2.4.4. UDELEŽBA NA IZOBRAŽEVANJIH

Podrobnejše informacije so v individualnih poročilih posameznih strokovnjakov.

KRAJŠI IZOBRAŽEVALNI DOGODKI/PREDAVANJA

TUJINA

- Udeležba na on-line usposabljanju in akreditaciji za izvajalca Cool Little Kids programa, 05.01.2022 (Macquarie University, Sydney)
- Udeležba na ZOOM dogodku »Bonding Activities: Effective, Practical Relationship – Building Ideas for ADHD Families«, 10.02.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Raising socially smart tweens and teens additude«, 02.03.2022
- Virtualna konferenca: Brytish Dyslexia Association: Virtual Literacy Conference 2022 – The literacy journey through education for those with Dyslexia, 17.03.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Maths anxiety in teachers«, 24.03.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »I didn't mean it! How ADHD affects communication – and strategies to improve it«, 25.03.2022
- Udeležba na izobraževanju »Shame, guilt, introject and self-nurturing« pri ga. Feliciji Carroll (West Coast Institute for Gestalt Therapy with Children and Adolescents), 09.04.-11.04.2022
- Izobraževaje »CBT and Motivational Interviewing with Children and Young People«, Anna Freud National Centre for Children and Families; Liz Cracknell and Vicki Curry, on-line delavnica, 10.05.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »What is your child's Sensory Profile. Strategies for supporting Children with ADHD and SPD«, 30.05.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »When Dyslexia and ADHD overlap: Symptoms, Misconceptions, and Interventions«, 01.06.2022

- Udeležba na on-line letni konferenci Združenja za mentalno zdravje otrok in mladostnikov ACAMH »Jack Tizzard 2022 – Updates on Anxiety in children and adolescents, 16. – 17.06. 2022
- Udeležba na webinarju Childhood Trauma, the Brain and the Social World, Anna Freud Centre, 24.06.2022
- Transformation seminar with professor Louis Appleby »Is There a Suicide Crisis in Young People?«, Anna Freud National Centre for Children and Families, 28.06.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Integrated Care for Children with ADHD: How to Form a Cross – Functional Care Team«, 12.07.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Maladaptive daydreaming vs. ADHD: Important Similarities and distinctive differences«, 20.07.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Meet the teacher: How to build relationships this back-to-school season: Cindy Goldrich«, 26.07.2022
- Udeležba na dogodku »Nurturing Resilience and Motivation in Children with ADHD: The Search for »Islands of Competence«, 28.07.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Relieving back-to-school anxiety: Strategies for caregivers and educators of anxious students«, 09.08.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Understanding Dyslexia and Its impact on Reading, Spelling and Self-Esteem«, 05.10.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »Best Practices in Dyslexia Assessment«, 02.11.2022
- Udeležba na ZOOM dogodku »My Teen with ADHD Lacks All Motivation. How to build Executive Function Skills and Drive«, 09.11.2022
- Udeležba konference The Barnahus Forum v Stockholmu, 05.-07.12.2022

SLOVENIJA

- Redno srečanje ZOMP »Predstavitev protokolov sodelovanja med različnimi ravni zdravstvenega sistema s področja duševnega zdravja«, ZOMP SZD; Ljubljana; 14.01.2022
- Izobraževanje »2. šola forenzične klinične psihologije«, platforma Zoom, Zbornica kliničnih psihologov Slovenije, Ljubljana, 07.01., 04.02. in 11.03.2022
- »V življenju ni nagrad in kazni, ampak le posledice - ugodne in neugodne«, dr. Branka D. Jurišič, 2. šola za starše, Zoom platforma, 29.01.2022
- Izobraževanje »Vloga nosnega dihanja in ocenjevalni protokoli«, 11.02.2022
- Izobraževanje »Uvod v deglutologijo: vloga sesanja in žvečenja v zgodnjem razvoju otroka«, 18.03.2022
- Izobraževanje »Kratka podjezična sredinska guba in ocenjevalni protokoli«, 08.04.2022
- Cikel povezovalnih predavanj na Zoom-u: Miofunkcionalna terapija in oralne funkcije, 03.02. 2022 - 08.04.2022
- Online izobraževanje »Odzivanje na psihosocialne stiske mladih«, Ljubljana, 18.03.2022
- Posvet »Otroci in mladostniki s čustvenimi in vedenjskimi težavami v sistemu pomoči in podpore«, Ljubljana, 22.03.2022
- »Vzgoja otrok za pomoč drugim«, dr. Anica Mikuš Kos, Zoom platforma, 9. cikel pozitivne psihologije, 02.04.2022

- Udeležba na ZOOM dogodku »Kako do dostopnega javnega zdravstva« - okrogla miza, Slovenska filantropija, 07.04.2022
- Predavanje Anice Mikuš Kos »Kaj lahko šola stori za otroke begunce«, Ljubljana, 11.04.2022
- »Kako otroke voditi skozi digitalni gozd današnjega dne«, mag. Martina Peštaj, Zoom platoforma, 9. cikel pozitivne psihologije, 19.04.2022
- XVI. Pedopsihiatrična delavnica »Psihofarmakoterapija v razvojnem obdobju«, UKC MB, Klinika za pediatrijo, Maribor, 22.04.2022
- 5. strokovni seminar »Osebnostne motnje v razvojnem obdobju – preventiva in zgodnja obravnava«, Združenje za otroško in mladostniško psihiatrijo, Zreče, 13. in 14.05.2022
- Udeležba na »Nacionalna konferenca obvladovanja nekemičnih zasvojenosti«, M Hotel Ljubljana, 19.05.2022
- Udeležba na enodnevni delavnici »The Nature and Treatment of Anxiety Disorders in Children and Adolescents – training for Cool Kids program« v izvedbi prof. dr. Ronalda M. Rapeeja, 01. 07. 2022 (Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana)
- Zaključna konferenca projekta CoolKids; FRI UL Ljubljana, 04.07.2022
- 17. Evropski kongres psihologov, ECP Ljubljana, 05.-08.07.2022
- Strokovno srečanje »Covid-19 – nove različice in 4. odmerek cepiva«, Zdravniška zbornica Slovenije, Ljubljana, 20.07.2022
- Dan svetovalnih centrov, SCOMS MB, predavanje dr. Sare Tement o stresu na delovnem mestu, 09.09.2022
- 11. konferenca združenja družinskih terapij »Systemic resonances and Interferences«, Ljubljana, 07. - 10.09.2022
- Posvet »Dobra plat slabega - razumeti bolezni, motnje in druge izzive človeštva kot zaščito, adaptacijo ali homeostazo«, URI Soča, september 2022
- Izkustvena delavnica psihodrame (trodnevna), pod vodstvom mednarodno priznanega strokovnjaka Dušan Potkonjak, dr. med., spec. psihiater, Ljubljana, 16.- 18.09.2022
- Simpozij »Reconnect to Life: Improving Functioning in Mental Disorders«, ZPS SZD, Ljubljana, 23.09.2022
- Predavanje in strokovni posvet okroglo mizo »Logopedagogika. Holistični vzgojno-izobraževalni pristop«, Maribor, 28.09.2022
- 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah z naslovom »Specifične učne težave in izzivi današnjega časa«, v organizaciji Društva Bravo na Pedagoški fakulteti v Ljubljani; 30.9. in 01.10.2022
- 70-letnici Svetovalnega centra Maribor s predavanjem dr. Renate Salecl »Apatija in tesnoba v času zanikanja in magičnega mišljenja«
- »Predstavitev Vprašalnika pozitivnosti (PT)«, platforma Zoom, Center za psihodiagnostična sredstva, 13.10.2022
- Predavanje dr. Zvezdana Pirtovška »O zavesti«, organizator Slovenska matica, 18.10.2022
- VI. Kongres Društva logopedov Slovenije, Moravske toplice, 19.10.-21.10.2022
- Srečanje združenja psihiatrov SZD »Farmakogenetika pri duševnih motnjah«, ZPS SZD, Izola, 21.-22.10.2022
- Izobraževanje »Preživeti sodobno negotovost«, Društvo za VKT Slovenije, Ljubljana, 10.-11.11.2022

- Redno srečanje ZOPM - Predstavitev treh specialističnih nalog, ZOPM SZD, Ljubljana, 17.11.2022
- Predavanje Vide Žabot Coppo »Živeti lahkotno« platforma Zoom, Pozitivna psihologija, 03.12.2022
- »Nikoli ni prepozno za srečno otroštvo«, platforma Zoom, Pozitivna psihologija, 17.12.2022
- Zaključne konferenca Centra Kontura »Prehod mladih na trg dela«
- Enodnevni seminar na FSD, pod vodstvom dr. Vesna Leskošek: »Ocena ogroženosti in načrt pomoči v procesu zaščite otrok«
- Izobraževanje v Programu Nara »Moč strokovnjakom skozi čuječnost (6 tedenska oblika)«
- Prehod mladih – stičišče sistemov in zakonodaje (ZIZRS)
- Ocena ogroženosti in načrt pomoči v procesu zaščite otrok (FSD)
- Uporaba gline v terapiji (Društvo Sloges)
- Zgodnje motnje – motnje navezanosti (Društvo Sloges)
- Mednarodna konferenca o duševnem zdravju mladih – Mladost je (ni) norost, Mladi zmaji
- Udeležba na treh izobraževalnih enodневnih seminarjih SDPP Slovenskega društva za psihoanalitično psihoterapijo

2.4.5. DALJŠA/INTENZIVNEJŠA STROKOVNA USPOSABLJANJA

- Nadaljevanje izobraževanja iz sistemske družinske psihoterapije
- Izobraževanje iz TF-CBT (online izobraževanje)
- Specializacija iz klinične psihologije
- Supervizijska stopnja v okviru izobraževanja za psihoanalitičarko pri Mednarodni psihoanalitični zvezi
- Usposabljanje iz CPC-CBT v okviru projekta Promise 3 (projekt vzpostavitve Hiše za otroke pod okriljem Ministrstva RS za pravosodje) – v letu 2021 in 2022; Švedska
- Individualna supervizijska srečanja kot podpora k praktičnemu usposabljanju iz Geštalt psihoterapije
- Redne supervizije na IKPP (Bojana Moškrič), razvojno analitična psihoterapija

2.4.6. INTERNI ŠTUDIJ

Interni študij ob petkih je namenjen izpopolnjevanju strokovnih delavcev Svetovalnega centra ter obsega: poročanje iz kongresov in konferenc, predstavitev aktualnih novosti iz strokovne literature, predstavitev strokovnega dela drugih strokovnjakov in specializantov, daljšim diskusijam ob aktualnih strokovnih dogodkih, spremembah in problemih na področju varovanja duševnega zdravja otrok in mladostnikov (spremembe zakonodaje, ki posegajo v področje našega dela) ali analizi kompleksnih primerov iz naše ambulantne prakse (intervizija).

Program internega študija je v letu 2022 obsegal:

- Andolšek I., Čibašek K.: Predstavitev novitet na področju zakonodaje s področja: Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju, Zakon o socialnem vključevanju invalidov in Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (01.09.2022)
- Dobnik Renko B.: Travmatizirani otrok/mladostnik (11.03.2022)
- Stres Kaučič K.: Predstavitev diagnostičnega pripomočka BRIEF – 2 (Lestvica za ocenjevanje izvršilnih funkcij)
- Hudoklin M.: Obravnava travme in TF-CBT (11.03.2022)
- Redna mesečna supervizija za strokovnjake SCOMS pod vodstvom ga. Maje Glonar Vodopivec
- Mesečna srečanja skupine za ohranjanje čuječnostne prakse v SCOMS Ljubljana pod vodstvom Lare Pirc

2.4.7. KROŽENJE STROKOVNJAKOV V SVETOVALNEM CENTRU LJUBLJANA

V SCOMS nudimo možnost pridobivanja znanja in izkušenj strokovnjakom v izobraževanju z našim mentorstvom ter hospitacijami. V letu 2022 je v naši ustanovi krožilo skupno 63 strokovnjakov in sicer:

Študentje – 30:

- Študenti socialnega dela - 3
- Študenti pedagoške fakultete 27

Pripravniki – 2:

- pripravniki specialne in rehabilitacijske pedagogike - 2,

Specializanti - 31:

- specializanti klinične logopedije - 4,
- specializanti klinične psihologije - 12,
- specializanti otroške in mladostniške psihiatrije - 6,
- specializanti pediatrije - 9.

2.5. POROČILO O RAZVOJNO-RAZISKOVALNEM DELU

V okviru Razvojno-raziskovalnega inštituta Svetovalnega centra deluje raziskovalna skupina "Varovanje in promocija duševnega zdravja in učne kompetentnosti otrok in mladostnikov".

V letu 2022 se je na področju razvoja in raziskav v Svetovalnem centru nadaljevalo aktivno delo, predvsem na dveh projektih, s katerima je povezan program Cool Kids, ki je bil v ospredju našega razvojno-raziskovalnega dela. Konec leta 2019 smo bili uspešni na javnem razpisu Ministrstva za zdravje za

sofinanciranje projektov varovanja in krepitve zdravja do leta 2022 s programom Cool Kids za premagovanje anksioznosti pri otrocih in mladostnikih. Nadaljevala smo z diseminacijo rezultatov in znanj iz projektov, ki so se izvajali v tem ali preteklih letih. Raziskovalci Svetovalnega centra so v letu 2022 še vedno aktivno sodelovali tudi pri nekaterih projektih, katerih nosilci so druge ustanove na zdravstvenem-kliničnem, pedagoškem in akademskem področju, kar je omogočalo medinstitucionalno in medsektorsko izmenjavo znanja in sodelovanje pri ustvarjanju novega znanja ter prenosu znanja v prakso. Obenem pa pri nekaterih projektih Svetovalnega centra sodelujejo raziskovalci iz drugih ustanov in tujine, tako, da lahko govorimo o intenzivnem medinstitucionalnem sodelovanju na področju razvojno-raziskovalnega dela.

2.5.1. PROJEKTI

»Cool Kids – Program premagovanja anksioznosti za otroke in mladostnike«

Projekt financira Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije iz sredstev Javnega razpisa za sofinanciranje programov varovanja in krepitve zdravja do leta 2022 (Uradni list RS, št. 43/19 in 44/19). Sklep št. C2711-20-708327, št. 1612-4/2019 z dne 14. 1. 2020. Svetovalni center Ljubljana je nosilna ustanova, naši konzorcijski partnerji pa so Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Maribor, Zdravstveni dom Ljubljana in Zdravstveni dom Velenje.

V Sloveniji tako kot povsod v razvitih družbah velja, da ima od 10 do 20% otrok in mladostnikov tako intenzivne težave ali motnje na področju duševnega zdravja, da potrebujejo (specialistično) obravnavo. Le manjši delež teh pa je obravnave tudi deležen. V Sloveniji se poleg izrazito podhranjene javne mreže strokovnjakov za pomoč na področju duševnega zdravja, kaže tudi pomanjkanje strukturiranih, ciljanih in z dokazi podprtih preventivnih oz. kurativnih skupinskih programov za delo s populacijo otrok in mladostnikov, ki trpijo zaradi čustvenih in razpoloženskih motenj. S projektom v Slovenijo uvajamo program Cool Kids®. Gre za program, ki je bil razvit v Avstraliji (Macquaire University, New South Wales), preveden je v več kot 25 jezikov in se izvaja v več kot 30 državah po svetu. Glavni avtor Cool Kids programa je prof. dr. Ronald Rapee iz Univerze Macquaire, mednarodni strokovnjak za anksiozne in depresivne motnje pri otrocih in mladostnikih. Temelji na kognitivno-vedenjski terapiji, v randomiziranih kontroliranih študijah na primer v Avstraliji in na Danskem se je izkazal kot učinkovit pri terapiji anksioznih motenj in zmanjševanju tveganja za komorbidne motnje, učinki pa so dolgotrajni. Osnovne komponente programa so psihoedukacija, kognitivna restrukturacija, izpostavljanje in tehnike reševanja problemov. V program so v večji meri vključeni starši otrok pod trinajst let, v manjši meri pa starši mladostnikov. Namenjen je otrokom in mladostnikom od 7. do 17. leta. Starši se v programu učijo vzgojnih veščin in strategij obvladovanja tesnobe. Poteka v strukturirani, skupinski obliki. Pred vstopom v program se izvede osnovna psihološka ocena simptomatike in potreb otroka oz. družine, ki ji sledita dve srečanja, namenjeni staršem, glavni del programa pa predstavlja 10 skupinskih srečanj za otroke oz. mladostnike. Program se zaključi s predvidoma dvema srečanjema za starše, ki sta namenjena povratni informaciji in svetovanju. Celoten program teče v skladu s predpisano strukturo, vsak udeleženec prejme svoj priročnik (obstajajo različice za otroke, mladostnike in starše), terapevt pa skupine vodi v skladu s priročnikom za terapevta. Učinki programa na funkcioniranje posameznika se merijo pred, po potrebi med programom in ob zaključku ter nekaj mesecev po programu.

Projekt se je v letu 2022 zaključil. V Svetovalnem centru Ljubljana smo v program uspeli vključiti skupaj 52 otrok in mladostnikov ter 89 njihovih staršev. V vseh partnerskih ustanovah smo v program vključili 121 otrok in mladostnikov ter 174 staršev. S tem smo kljub velikim omejitvam, ki jih je pred nas postavljala epidemija in z njo povezani ukrepi, uspeli doseči napovedano število otrok in mladostnikov ter staršev, ki smo jih nameravali vključiti v program.

Projekt ocenjujemo kot izjemno uspešen, saj smo uspeli izvesti prenos osnovnega programa Cool Kids v slovenski prostor - izdelani so vsi osnovni materiali (priročnik in delovni zvezki, promocijski in edukacijski materiali) za izvajanje programa tudi v prihodnosti, ko bo sledila diseminacija v zdravstvo in šolstvo. Usposobljenih in akreditiranih je 13 strokovnjakov za izvajanje programa Cool Kids (skoraj vsi so že akreditirani tudi za izvajanje programa za otroke z MAS in predšolske otroke), poleg tega smo julija 2022 izvedli usposabljanje za nove izvajalce programa usposobili (nekateri so že v postopku akreditacije) 25 dodatnih strokovnjakov iz zdravstva (večinoma iz CDZOM in Pediatrične klinike Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana) za izvajanje programa, torej smo pomembno razširili nabor strokovnjakov, ki so že v letu 2022, še bolj pa bodo v 2023 začeli z izvajanjem programa pod supervizijo nas – akreditiranih izvajalcev.

Uspešnost projekta jasno kaže tudi evalvacija, tako z ugotovljenimi učinki programa, kot povratnimi informacijami udeležencev, pa tudi medijska odmevnost projekta.

V evalvaciji smo spremljali tako spremembe v simptomatiki (anksioznosti), kot v kvaliteti življenja, oviranosti zaradi anksioznosti in sicer iz več virov – s strani otrok, staršev in pri nekaterih otrocih tudi učiteljev (slednjih podatkov imamo tako malo, da njihova analiza ni utemeljena). Stanje smo merili na treh časovnih točkah in sicer neposredno pred vključitvijo otroka v program, ob zaključnem srečanju, torej po programu in tri mesece po zaključenem programu. Stopnja odzivnosti je predvsem v zadnjem (v nadaljevanju »3m follow-up«) merjenju pričakovano nižja, vendar glede na študije, ki so izvedene v rutinskih kliničnih okoljih, še vedno presenetljivo visoka, saj smo zbrali preko 50% vprašalnikov tudi v tretji fazi merjenja učinkov. V nadaljevanju prikazani podatki so od različnega števila otrok v različnih fazah merjenja (pred / po / follow-up), posamezna števila so navedena.

V prikazu evalvacije se omejujemo predvsem na ključne kazalnike. Anksioznost, kot so jo ocenjevali pri sebi sami otroci in mladostniki na vprašalniku, kaže, da je anksiozna simptomatika po programu upadla za 31%, tri mesece po zaključku programa v primerjavi s stanjem pred vključitvijo pa upad ni le vztrajal, ampak se je povečal na dobrih 41%. Anksioznost, kot so jo pri otrocih ocenjevali starši na vprašalniku CBCL, kaže upad od začetnega stanja do zaključka programa (35%), tri mesece kasneje pa ese kaže nadaljnje upadanje anksiozne simptomatike, kot jo pri otrocih zaznavajo starši (v primerjavi s stanjem pred vključitvijo v program gre za 50% upad). Pri otrocih in mladostnikih smo ob začetku, koncu in tri mesece kasneje ocenjevali izpolnjevanje kriterijev za eno od diagnostičnih kategorij anksiozne motnje (vsak otrok je v evidenci imel lahko zabeležene eno glavno in dve komorbidni diagnozi). Če upoštevamo le glavne diagnoze in le anksiozne motnje, na katere cilja tudi program, rezultati kažejo, da je upad otrok in mladostnikov z anksiozno motnjo iz enega v drugo do tretjega merjenja iz več kot 80% na 50% na manj kot 30%, kar je povsem skladno z ugotovitvami evalvacijskih študij avtorjev programa in drugih, neodvisnih raziskovalcev učinkovitosti programa. Iz samoporočil otrok in mladostnikov lahko zaključimo, da so se pri doslej vključenih v program pokazali izjemni učinki na anksiozno simptomatiko (ne glede na podtip anksiozne motnje), pa tudi depresivno simptomatiko, saj so vse mere velikosti učinka zmerne do visoke, razveseljivo je predvsem to, da praktično povsod učinki po zaključku programa rastejo in so ob follow-up merjenju še opaznejši kot ob zaključku programa. Pomembni učinki se pokažejo tudi na področju kvalitete življenja, kjer je najbolj izrazit učinek zaznati pri zadovoljstvu s samim seboj, pokazal pa se je tudi

pomemben upad samozaznane in s strani staršev zaznane oviranosti zaradi anksiozne simptomatike, izraziteje na področju življenja doma, nekoliko manj, a še vedno pomembno pa tudi na področju življenja izven doma.

Če povzamemo, lahko zaključimo, da smo z merjenimi učinki programa izjemno zadovoljni. Žal nismo načrtovali tudi dolgotrajnejšega spremljanja v smislu 6-mesečnega ali 1-letnega »follow-up« merjenja, kar bi nam pokazalo trende v smislu res dolgoročnejših učinkov programa, kar pa bomo zagotovo vključili vsaj v nekatere vzorce otrok in mladostnikov, ki bodo v program vključeni v prihodnosti.

Program se je skozi celotno trajanje, predvsem pa v letu 2022 intenzivno pojavljal tudi v medijskih objavah. Skupaj smo skozi trajanje celotnega programa (2020 – 2022) zaznali 34 objav, od tega v letu 2022 14 različnih objav in pojavljanj v medijih.

»Cool Kids program za starše predšolskih otrok ter otroke in mladostnike z motnjami avtističnega spektra«

V letu 2022 je Ministrstvo za zdravje objavilo javni razpis za leta 2023, 2024 in 2025 za sofinanciranje programov na področju varovanja in krepitve zdravja do leta 2025, na katerega smo kot poslovodeči konzorcijski partner skupaj s Svetovalnim centrom za otroke, mladostnike in starše Maribor, Zdravstvenim domom Ljubljana, Zdravstvenim domom Velenje in Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani prijavi projekt »Cool Kids program za starše predšolskih otrok ter otroke in mladostnike z motnjami avtističnega spektra«. Na razpisu smo bili uspešni in smo pridobili 125.983,68 EUR, kar je manj od predlaganega zneska 199.974,10 EUR. Zato smo morali reducirati nekatere načrtovane aktivnosti, kot so prevajanje materialov za Cool Little Kids (program za predšolske otroke), prevajanje materialov za usposabljanje novih izvajalcev programa in zaključno konferenco. V dogovorih z Ministrstvom za zdravje kot sofinancerjem smo se odločili, da bomo s pridobljenimi sredstvi izvedli naslednje elemente projekta:

- Prevajanje Cool Kids ASA (adaptacija programa za otroke in mladostnike z motnjami avtističnega spektra)
- Izvajanje osnovnega in ASA programa v štirih partnerskih ustanovah (SCOMS Ljubljana in Maribor ter ZD Ljubljana in Velenje), v okviru katerega bomo v letih 2022 – 2025 v program vključili od 250 do 300 otrok in mladostnikov.
- Vzpostavitev digitalizirane aplikacije za vrednotenje oz. evalvacijo.

V letu 2022 smo v okviru projekta izvedli prijavo na razpis, prve sestanke projektne skupine in redukcijo načrtovanih aktivnosti z namenom podpisa pogodbe o sofinanciranju. Ključne dejavnosti v okviru projekta se bodo začele v letu 2023.

"Vpliv Covid-19 epidemije na duševno zdravje otrok in mladostnikov, obravnavanih v SCOMS Ljubljana"

V letu 2021 smo na vzorcu otrok in mladostnikov, ki jih obravnavamo v SCOMS Ljubljana, izvedli raziskavo o vplivu epidemije in spremljajočih ukrepov na različne vidike njihovega duševnega zdravja. Aplicirali smo dva vprašalnika (za otroke oz. mladostnike in starše), ki pokrivata področja vpliva epidemije na različna področja funkcioniranja otrok in staršev. Izpolnjenih je bilo 174 vprašalnikov za otroke in mladostnike (118 M, 56 Ž) ter 144 vprašalnikov za starše (21 oče, 123 mati). Sestava vzorca se po starosti in spolu dobro pokriva s starostno strukturo v SCOMS obravnavanih otrok in mladostnikov, zato jo lahko jemljemo kot

reprezentativno za našo ustanovo. Za potrebe nekaterih analiz smo v oblikovali dva starostna razreda – do vključno 11 let ($N = 80$) in nad vključno 12 let ($N = 92$). O ključnih izsledkih raziskave smo poročali v lanskoletnem poročilu. Rezultate naše raziskave smo uporabili tako pri načrtovanju našega neposrednega dela, kot tudi pri ozaveščanju staršev in splošne publike o neugodnih učinkih sprememb življenja, povezanih z epidemijo in načinih za ublažitev teh učinkov. V letu 2022 sta bila dr. Mateja Hudoklin in dr. Peter Janjušević povabljeni k objavi članka o raziskavi v mednarodni reviji *Medicina*, na kateri pripravljajo posebno številko z naslovom »Public Mental Health Crisis During SARS-CoV-2 Pandemic«. Avtorja sta v letu 2022 začela s pisanjem prispevka.

Projekt "Neverjetna leta – duševno zdravje vsakemu otroku"

Nosilki projekta v SCOMS sta Daša Vervega in Tina Djekić. V projektu Neverjetna leta SCOMS sodeluje od maja 2015. Neverjetna leta-duševno zdravje vsakemu otroku je projekt, ki je bil v preteklosti financiran s strani Norveškega finančnega mehanizma (NFM). V letih 2017, 2018 in 2019 je izvajanje programa financirano iz sredstev, ki jih je Zavod mala ulica pridobil na razpisu Ministrstva za zdravje (Programi varovanja in krepitve zdravja za leta 2017, 2018 in 2019), Svetovalni center v projektu sodeluje kot konzorcijski partner. V letu 2022 je program ponovno pridobil sofinanciranje za obdobje 2022 – 2025 s strani Ministrstva za zdravje, sofinancirana bo ena izvedba programa.

Raziskava: Merjenje individualnih obravnav

Sodelujejo dr. Mateja Hudoklin, dr. Peter Janjušević in dr. Marko Kalan iz Svetovalnega centra Ljubljana, prof. dr. Andrej Košir in dr. Gregor Strle iz Laboratorija za uporabniku prilagojene komunikacije in ambientno inteligenco (UL, Fakulteta za elektrotehniko).

Potem, ko smo v letu 2020 pričeli uvodne razgovore za izvedbo prijave na razpis za raziskavo merjenja individualnih terapevtskih obravnav v Svetovalnem centru Ljubljana, smo v letu 2021 delo osredotočili na pripravo prijave na razpis ARRS, vendar smo ob objavi razpisa presodili, da ta ni usmerjen v obravnavano področje oz. problematiko. V letu 2021 so se zato začeli razgovori z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport glede možnosti ciljnega financiranja raziskave o izvedljivosti merjenja učinkov obravnav anksioznih motenj pri otrocih in mladostnikih z različnimi fiziološkimi parametri.

V letu 2022 smo skupaj s Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani na razpis za sofinanciranje Ciljih raziskovalnih projektov, ki sta ga objavili Javna agencija za raziskovalno dejavnost Slovenije in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport prijavili projekt »Spremljanje in izboljšanje individualne pomoči (intervencij) učencem v COVID in post-COVID razmerah – področje anksioznosti, premagovanje občutka tesnobe«. Cilji projekta so:

- Zasnovati, implementirati in ovrednotiti merjenje anksioznosti otrok, ki izkazujejo matematično anksioznost ob izvajanju aktivnosti, pri kateri doživlja povečano anksioznost, z namenom prilagajanja aktivnosti (izpostavljanja v okviru individualnega programa Cool Kids).
- Učinkovitejše učenčevo učenje zaznavanja intenzivnosti simptomov anksioznosti za njihovo boljše obvladovanje.
- Prilagoditev in personalizacija sistema izvajanja individualne pomoči učencu med izvajanjem učne aktivnosti.

V letu 2022 so bile aktivnosti usmerjene v izdelavo vloge za etično presojo raziskovalnega postopka na Komisiji za etiko Univerze v Ljubljani, izdelava podrobnega scenarija obravnav, nabavo instrumentarija in rekrutacijo udeležencev. V februarju 2023 se bodo otroci pričeli vključevati v program.

Ostali projekti v okviru razvojno-raziskovalnega dela v letu 2022

V letu 2022 smo izvajali tudi manj obsežne, a pomembne dejavnosti, ki so bolj ali manj neposredno povezane z našim vsakdanjim kliničnim delom.

Izdelava ambulantnega lista 2022: V ožji skupini (dr. Bernarda Dobnik Renko, dr. Mateja Hudoklin in dr. Peter Janjušević) smo v letu 2022 na podlagi ambulantnega lista iz leta 2012 izdelali prilagojeno in predvsem skrajšano različico ambulantnega lista. Celoten strokovni kolektiv je v diskusijah podal svoje predloge za spremembe delovne različice in s koncem leta 2022 smo prišli do zaključenega dokumenta – ambulantni list 2022. V letu 2023 bo preko poletja potekalo izpolnjevanje ambulantnih listov za otroke in mladostnike, ki smo jih v SCOMS obravnavali v letu 2022. Izsledki nam bodo dali vpogled v to, s kakšnimi problemi in pritožbami se soočajo otroci mladostniki in njihovi starši, ki jih obravnavamo pri nas.

V letu 2022 smo na ARRS urejali seznam raziskovalcev naše raziskovalne skupine. Iz seznama smo izločili sodelavce/ke, ki pri nas niso več zaposleni oz. so se upokojili in tiste, katerim je raziskovalni oz. razvojni naziv potekel in se niso odločili za podaljšanje. Trenutno imamo v raziskovalni skupini Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana deset raziskovalcev:

- dr. Bojana Caf, prof. def., spec.
- Polonca Čas, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.
- dr. Tanja Černe, prof. def.
- Tina Djekić, univ. dipl. psih.
- dr. Bernarda Dobnik Renko, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.
- dr. Mateja Hudoklin, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.
- dr. Peter Janjušević, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.
- Jana Jarm, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.
- dr. Marko Kalan, prof. def.
- Katja Stres Kaučič, univ. dipl. psih., spec. klin. psih.

Diseminacija izsledkov razvojno-raziskovalnih aktivnosti Svetovalnega centra:

Vsi razvojni in raziskovalni projekti predstavljajo enega od virov, na podlagi katerih informiramo in prilagajamo tudi vsakdanje klinično delo, obenem pa je kazalnik naše strokovne in znanstvene dejavnosti. V letu 2022 je potekala priprava prispevkov za strokovna srečanja ter pisanje prispevkov za strokovno periodiko.

Eden od rezultatov razvojne in raziskovalne dejavnosti SCOMS Ljubljana, ki predstavlja diseminacijo znanja v strokovno in splošno javnost, so tudi objave. V sistemu COBISS smo vsi raziskovalci v letu 2022 imeli 23 novih bibliografskih vpisov. Večina se jih povezuje z našimi projekti v letu 2022, ali pa v letih pred tem:

2.5.2. ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- Černe, Tanja (avtor, korespondenčni avtor). Uporaba podporno avtonomnega ali kontrolirajočega motivacijskega stila poučevanja pri specialnih in rehabilitacijskih pedagogih. Revija za elementarno izobraževanje, ISSN 1855-4431. [Tiskana izd.], dec. 2022, letn. 15, št. 4, str. 475-492.

Pregledni znanstveni članek

- Černe, Tanja. Samoregulacijsko učenje mlajših mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami in sopojavnimi motnjami v skupini za učenje učenja = Self-regulated learning of younger adolescents with specific learning disabilities and comorbid disorders in a learning-to-learn group. Šolsko svetovalno delo : revija za svetovalne delavce v vrtcih, šolah in domovih.

Poljudna članka:

- Janjušević, Peter. Odklanjanje šole : moj otrok noče v šolo. Naš zbornik : glasilo Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije.
- Kalan, Marko. Šola je prijetna stvar. Plus : dobre ideje za boljše življenje

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci:

- Hudoklin, Mateja. Vpliv pandemije covid-19 na duševno zdravje otrok in mladostnikov = The impact of the covid-19 pandemic on the mental health of children and adolescents. V: Specifične učne težave in izzivi današnjega časa : zbornik prispevkov : 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah : Ljubljana, 30. september-1. oktober 2022. Ljubljana: Društvo Bravo.
- Kalan, Marko. Matematična anksioznost % spregledan fenomen? = Maths anxiety - an overlooked phenomenon?. V: Specifične učne težave in izzivi današnjega časa : zbornik prispevkov : 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah : Ljubljana, 30. september-1. oktober 2022. Ljubljana: Društvo Bravo - društvo za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami. 2022, str. 174-180, tabele.
- Černe, Tanja, Kristl, Nina. Vpliv epidemije Covid-19 na šolanje otrok in mladostnikov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami = The impact of Covid-19 epidemic on the schooling of children and adolescents with special educational needs. V: Specifične učne težave in izzivi današnjega časa : zbornik prispevkov : 6. mednarodna konferenca o specifičnih učnih težavah : Ljubljana, 30. september-1. oktober 2022. Ljubljana: Društvo Bravo - društvo za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami. 2022.

Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci (vabljen predavanje)

- Černe, Tanja. Vpliv pandemije COVID-19 na šolanje otrok in mladostnikov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami : pogled otrok, mladostnikov in njihovih staršev na izvedbo različnih oblik učne pomoči. V: BIZJAK, Cvetka (ur.). Konferenca o šolskem svetovalnem delu : izzivi svetovalnega dela v spremenjenih družbenih razmerah : 21. prispevki strok za svetovalno delo v praksi : zbornik povzetkov : Brdo pri Kranju, 21. 4. 2022.

Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

- Caf, Bojana. Gibalno-plesna terapija z mladostnicami = Motion-dance therapy with adolescents. V: VIDRIH, Alenka (ur.), POTOČNIK, Robert (ur.). Pomoč z umetnostjo z ranljivimi posamezniki in skupinami. 1. izd. Ljubljana: Pedagoška fakulteta. 2022, str. 87-103.

Intervjuji

- Kalan, Marko (intervjuvanec). Današnji starši so lahko nevarni svojim otrokom, ker od njih pričakujejo ogromno. Dnevnik, ISSN 1318-0320. [Tiskana izd.], 15. jan. 2022, letn. 72, št. 12.
- Kalan, Marko (intervjuvanec). Marko Kalan : intervju. Dnevnik, ISSN 1318-0320. [Tiskana izd.], 15. jan. 2022, leto 72, št. 12.
- Kalan, Marko (intervjuvanec). Veliko otrok v osnovni šoli izgubi veselje do življenja : Marko Kalan, specialni pedagog, o zablodah šolstva. Jana.

Priročnik

- Čas, Polonca, Seršen Fras, Alenka, Hudoklin, Mateja, Janjušević, Peter (urednik). Pomoč anksioznemu učencu : priročnik za učitelje. Ljubljana: Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše.
- Delo z otroki s posebnimi potrebami, učnimi težavami in posebej nadarjenimi učenci. Vovk Ornik, Natalija (avtor, urednik), Murn, Tatjana, Wedronig, ... Černe Tanja et al. Maribor: Forum Media, 2014-.

Radijska ali televizijska oddaja

- Kalan, Marko (intervjuvanec). Specifične učne težave : pogovor v oddaji Svetovalni servis, Prvi program Radia Slovenija, (Svetovalni servis). Ljubljana: RTV Slovenija, Prvi program Radia Slovenija, 2022.

IZVEDENA DELA (DOGODKI)

Druga izvedena dela

- Černe Tanja. Ključne značilnosti otrok s splošnimi in specifičnimi učnimi težavami in ustrezni ukrepi pomoči : predavanje na PPU: Programi profesionalnega usposabljanja, Udejanjanje koncepta dela z učenci z učnimi težavami: od priprave IDPP do usmeritve v program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, 19.10. 2022. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.
- Černe, Tanja. Pomoč otrokom z ADHD pri učenju : webinar, [Maribor], 22. februar 2022. [Maribor]: NLP center, osebna in poslovna izobraževanja, 2022.
- Černe, Tanja. Razvijanje in krepitev pozornosti koncentracije pri otrocih z ADHD na osnovi učnega coachinga : webinar, [Maribor], Mednarodna NLP in coaching konferenca, 15-17. september 2022. [Maribor]: NLP center, osebna in poslovna izobraževanja, 2022.
- Černe, Tanja. Samoregulacijsko učenje mladostnikov s sopojavnimi motnjami : predavanje za študente programa Specialne in rehabilitacijske pedagogike, 16.11 2022. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2022.
- Černe, Tanja. Specialnopedagoška diagnostika in obravnava v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Ljubljana : predavanje za študente programa Specialne in rehabilitacijske pedagogike, 6.11 2022. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2022.
- Černe, Tanja. Učenci z učnimi težavami (SUT) : predavanje pri predmetu Pedagoška psihologija, Pedagoška fakulteta, 24. 10. 2022. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2022.
- Černe, Tanja. Veščilnica v mesecu ozaveščanja o disleksiji : predavanje, Knjižnica Logatec, 12. 10. 2022. Logatec: Knjižnica Logatec, 2022.

SEKUNDARNO AVTORSTVO

Urednik

- Čas, Polonca, Seršen Fras, Alenka, Hudoklin, Mateja, Janjušević, Peter (urednik). Pomoč anksioznemu učencu : priročnik za učitelje. Ljubljana: Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, 2022.

2.6. POROČILO O KNJIŽNIČNI IN ZALOŽNIŠKI DEJAVNOSTI

Specialna knjižnica Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše s strokovnim gradivom in informacijami pokriva dejavnost Svetovalnega centra. Uporabnike (zaposlene na SCOMSu) oskrbuje s primarnim in sekundarnim gradivom ter jim nudi izposojno gradiva iz lastnega fonda, organizira medknjižnično izposojno, pridobiva strokovne članke in ureja osebne bibliografije.

V letu 2022 smo pridobili 43 enot knjižničnega gradiva - od tega 24 knjig, 18 letnikov revij in 1 CD. 4 knjige so bile izdaje SCOMS-a, ostale smo pridobili z nakupom ali darovi.

Uredili smo e-dostop do 6 tujih revij.

Odpisali smo 6 letnikov revij in 51 knjig (stari slovarji in leksikoni).

55 članov knjižnice si je izposodilo 224 enot knjižničnega gradiva. Posredovali smo 10 medknjižničnih izposoj.

Za Cobiss je bilo kreiranih 30 zapisov zaposlenih - od tega 16 člankov, 13 dogodkov in 1 knjiga. Redigiranih je bilo 18 zapisov - od tega 2 članka, 3. dogodki in 13 knjig.

2.7. SPREMLJANJE KAKOVOSTI

2.7.1. STANDARDI KAKOVOSTI

Skozi celo leto 2022 je celoten kolektiv aktivno sodeloval pri oblikovanju standardov kakovosti s pripadajočimi kazalniki. Standardi so bili konec leta izoblikovani, pri tem so bila upoštevana vsa relevantna aktualna priporočila, smernice in literatura s tega področja.

Standardi predstavljajo okvir dobre prakse, ki temelji na mednarodno veljavnih in priznanih strokovnih, znanstvenih in pravnih smernicah, raziskavah in izkušnjah. Pregledujejo in ažurirajo se na vsakih 5 let. Kazalniki pomagajo ugotoviti, v kolikšni meri inštitucija pri svojem delu uporablja določen standard in podpirajo pregled načel in prakse. V prihodnosti bodo služili kot podlaga sledenju kakovosti našega dela.

Standardi kakovosti Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše so:

1. Otrokova korist
2. Krepitev družinskega sistema
3. Pravica do izražanja lastnega mnenja in prejemanja informacij

4. Pravočasnost obravnave
5. Multidisciplinaren pristop in medinstitucionalno sodelovanje
6. Dostopnost
7. Otrokom prijazno okolje
8. Z dokazi podprti pristopi
9. Kakovost obravnave
10. Krepitev kompetenc
11. Preventiva – izmenjava informacij, ozaveščanje in usposabljanje

Podrobnejši opis Standardov kakovosti s primeri kazalnikov so priloženi v prilogi.

2.7.2. SPREMLJANJE ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIH

Na anketo za l. 2022 je odgovorilo do 28 zaposlenih od 32 zaposlenih na dan 31. 12. 2022

Preglednica 6: Rezultati ankete o zadovoljstvu zaposlenih (Navodilo: Ocenite svojo stopnjo strinjanja za vsako izmed trditev. Ocenite vaše strinjanje z naslednjimi trditvami tako, da ob njih obkrožite eno številko od 1 (najmanj) do 5 (najbolj) glede na sledečo lestvico.)

	LETO	2020	2021	2022
1.	Zaposleni v SCOMS se čutimo odgovorne za kakovost svojega in skupnega dela.	4,6	4,7	4,5
2.	Kakovost dela in količina sta pri nas enako pomembni.	3,6	3,4	3,3
3.	Zaposleni v SCOMS smo pripravljeni na dodaten napor, kadar se to pri delu zahteva.	4,2	4,3	3,9
4.	V SCOMS so postavljene visoke zahteve glede delovne uspešnosti.	4,5	4,5	4,3
5.	V SCOMS vodja ceni dobro opravljeno delo.	4,4	4,1	3,6
6.	Delo je raznoliko, pestro in zanimivo, zato imamo veliko delovne motivacije.	4,5	4,1	4,0
7.	SCOMS ima velik ugled v okolju.	4,4	4,6	4,3
8.	Plača je primerna in je vsaj enakovredna ravni plač v enakih okoljih.	4,0	3,7	3,4
9.	Odnosi med zaposlenimi so dobri.	4,1	4,0	3,4
10.	Konflikte v SCOMS rešujemo v skupno dobro.	4,0	3,9	3,1
11.	Zaposleni v SCOMS se učimo drug od drugega.	4,4	4,3	4,0
12.	Zaposleni v SCOMS imamo dovolj možnosti za permanentno izobraževanje.	4,8	4,4	4,3
13.	Zaposleni v SCOMS imamo možnost uvajanja in usposabljanja za novosti.	4,6	4,3	4,2
14.	Zaposleni v SCOMS smo zadovoljni z možnostjo osebnega razvoja.	4,5	4,0	3,7
15.	SCOMS ima jasno oblikovano poslanstvo-dolgoročni razlog obstoja in delovanja.	4,2	4,1	4,0
16.	Zaposleni v SCOMS cilje organizacije sprejemajo za svoje.	4,0	3,8	3,7
17.	Cilji, ki jih moramo zaposleni doseči, so realno postavljeni.	3,8	3,5	3,4
18.	Zaposleni v SCOMS smo samostojni pri opravljanju svojega dela.	4,7	4,6	4,2
19.	Vodja nas spodbuja k sprejemanju večje odgovornosti za svoje delo.	4,5	4,0	4,0
20.	Vodja se z zaposlenimi pogovarja o rezultatih dela.	4,4	4,1	3,7
21.	Vodja sprejema utemeljene pripombe na svoje delo.	4,2	3,6	3,3
22.	Zaposleni razumemo in sprejemamo svojo vlogo v organizacijski shemi SCOMS.	4,6	4,2	4,1

V preglednici v nadaljevanju so prikazani rezultati zadovoljstva pri delu. Vprašanja so se nanašala na doživljanje osebnega zadovoljstva pri delu. Vsak vidik zadovoljstva so ocenili na lestvici od 1 (najmanj) do 5 (najbolj).

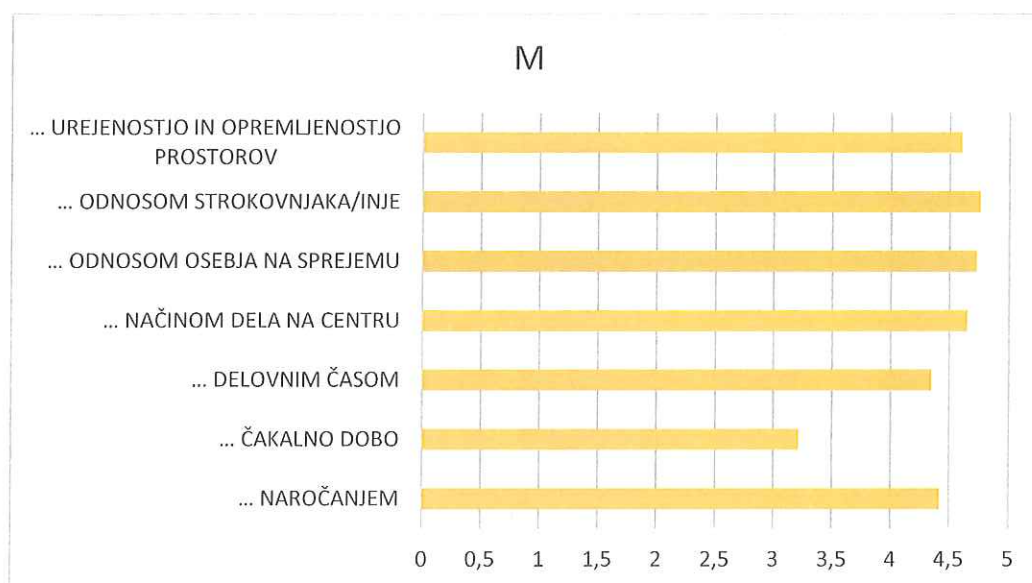
Preglednica 7: Zadovoljstvo zaposlenih pri delu

	LETO	2020	2021	2022
23.	... s sodelavci	4,4	4,3	3,9
24.	... z delovnim časom	4,1	4,1	3,9
25.	... z delom	4,4	4,3	4,1
26.	... z možnostmi za permanentno izobraževanje	4,9	4,5	4,3
27.	... z delovnimi pogoji (oprema, prostori)	3,7	3,6	3,4
28.	... s svojim statusom v SCOMS	4,3	4,1	3,8
29.	... z vodstvom v organizaciji	4,3	4,1	3,5
30.	... s plačo	3,8	3,5	3,3
31.	... s povezovanjem z drugimi institucijami	4,2	4,0	3,9
32.	... z umeščenostjo zavoda v okolje	4,1	4,3	4,1
33.	... z uresničevanjem vizije zavoda	4,1	4,0	3,8

Iz rezultatov ankete izhaja, da so zaposleni zadovoljni z različnimi vidiki dela. Vse ocene se gibljejo na pozitivni strani lestvice – različne vidike ocenjujejo s 3 ali več. Je pa v primerjavi s preteklimi leti zadovoljstvo nekoliko upadlo, vendar je še vedno visoko.

2.7.3. SPREMLJANJE ZADOVOLJSTVA STRANK

Zadovoljstvo strank smo v preteklem letu merili tako s spletno anketo kot anketo v fizični obliki. Povezavo so spletne ankete so dobile vse nove stranke v letu 2022 po 4. obisku. V fizični obliki so stranke izpolnjevale anketo glede na njihovo lastno pobudo, dostopne so vedno v čakalnici. V anketi morajo oceniti zadovoljstvo z naročanjem, čakalno dobo, delovnim časom, načinom dela na centru, odnosom osebja na sprejemu, odnosom strokovnjaka/inje in urejenostjo in opremljenostjo prostorov. Zadovoljstvo ocenjujejo z ocenami od 1 (nezadovoljni) do 5 (zelo zadovoljni).

Slika 7: Zadovoljstvo strank ($N = 77$)

Rezultati kažejo na visoko zadovoljstvo strank – vse ocene segajo čez nevtralno oceno 3, pri tem dosega najnižje ocene zadovoljstvo s čakalnimi dobami.

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. POROČILO POSLOVANJA SVETOVALNEGA CENTRA ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE LJUBLJANA ZA OBDOBJE OD 01.01.2022 DO 31.12.2022

1.1. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Preglednica 8: Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK- Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	1.654.429,27	1.408
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	1.654.429	1.408
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	95	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	353	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.654.877	1.408
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	243.637	1.408
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	51.613	1.408
461	STROŠKI STORITEV	674	192.024	0
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.284.198	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	890.608	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	393.356	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	234	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	0	0
463	H) REZERVACIJE	680	39.800	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	18.050	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	4	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0

	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	1.585.689,43	1.408
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	69.188	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	69.188	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

V zgornji razpredelnici so prikazani prihodki in odhodki po vrstah dejavnosti.

Celotni prihodki iz tržne in javne službe znašajo 1.656.285 eur, od tega 1.408 eur iz tržne in 1.654.877 eur javne službe. Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2022 znaša 69.188 eur.

1.2. PRIMERJAVA PRIHODKOV S PRETEKLIM LETOM

Preglednica 9: Primerjava prihodkov s preteklim letom

LETO	2021	2022	Index
I. PRIHODKI			
Prihodki MOL	565.700	603.630	107
Prihodki ZZZS	810.997	981.905	121
Prihodki projektov	61.739	67.293	109
Prihodki tržna	2.560	1.408	55
Drugi prihodki (javna služba)	2.291	2.049	89
Drugi prihodki	893		0
Drugi prihodki MOL COVID RS Proračun	204.550		0
SKUPAJ PRIHODKI	1.648.729	1.656.285	101

Zgornja tabela prikazuje primerjavo prihodkov s preteklim letom. V letu 2022 se je celotni prihodek v primerjavi s preteklim letom povečal za 1 %.

1.3. DRUGE RAČUNOVODSKE INFORMACIJE – RAZKRITJA ZA POSLOVNO LETO 2022

1.3.1. PREGLED POSLOVNIH PRIHODKOV PO VRSTAH

Prihodki, pridobljeni iz javnih financ iz proračuna Mestne občine Ljubljana za opravljanje javne službe predstavljajo 36 % celotnih prihodkov kar znaša 603.630 eur.

Pogodba o financiranju številka c7560-22-430009 in aneks k pogodbi znaša 605.700 eur. Sredstva so namenjena za pokrivanje stroškov dela in delno za materialne stroške.

Prihodki iz naslova storitev ZZZS so znašali 981.905 eur, kar predstavlja 59 % celotnih prihodkov.

Prihodki projekta MZ Cool Kids znašajo 56.926 eur.

Prihodki projekta Neverjetna leta 3 znašajo 4.567 eur.

Drugi prihodki Javna služba predstavljajo refundacije za mentorstva in sodno izvedenstvo v skupnem znesku 2.049 eur.

Tržna dejavnost predstavlja prodajo knjig in najem prostora drugemu uporabniku.

1.3.2. PREGLED STROŠKOV BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

Preglednica 10: Stroški materiala in storitev za leto 2022 primerjalno z letom 2021

LETO	2021	2022	
Stroški materiala			
pisarniški material	15.068	13.693	91
časopisi in revije	3.923	3.776	96
str. energije-el. Energija in ogrevanje	16.615	21.364	129
drugi stroški materiala	1.229	4.028	328
voda in komunalne storitve	3.951	1.923	49
čistilni material	6.028	4.275	71
strokovna literatura	1.342	3.962	295
SKUPAJ	48.156	53.021	110
Stroški storitev			
Poštna storitve	2.097	2.899	138
Telefonske storitve	3.754	6.778	181
Spletna stran	6.082	6.020	99
Tv naročnina	243	245	101
Tiskarske storitve	4771	5.003	105
Računalniške storitve	18.673	31.049	166
Računovod. rev. odv. in svet. storitve	19.471	14.334	74
Vzdrževanje opreme	16.729	24.545	147
Stroški varovanja	1.048	1.048	100
Najem posl prostorov	3.207	3.781	118
Stroški plačilnega in bančnega prometa	222	170	76
Avtorski honorarji	4.011	3.357	84

Zdravstvene storitve	1.277	7.542	591
Dnevnice kilometrina hotel. stor.	1.124	4.510	401
Podjemne pogodbe	0	1.585	
Reprezentanca	1106	7.086	641
Druge storitve	42.432	90.557	213
Članarine	115	75	65
Izobraževanje zaposlenih	0	21.240	
Študentski servis	0	0	
SKUPAJ	126.628	231.824	183

1.3.3. PREGLED STROŠKOV DELA

Preglednica 11: Pregled stroškov dela

LETO	2021	2022	Indeks
Osnovne plače	735.327	719.949	98
Nadomestila plač zaposlenim	247.501	32.291	13
Prehrana prevoz	55.800	66.671	119
Stroški dodatnega pok. zavarovanja	13.452	13.638	101
Regres	33.381	33.160	99
Odpravnine	6.970	1.791	26
prispevki na plače	180.635	393.356	218
Jubilejne nagrade	1.444	5.123	355
Dodatki za delo v rizični razmerah COVID	173.760	-	0
Povračilo stroškov COVID	340	-	0
Redna delovna uspešnost	9.863	18.220	185
SKUPAJ	1.467.363	1.248.009	88

Stroški dela zaposlenih predstavljajo 81 % vseh odhodkov zavoda.

Plače se izplačujejo v skladu z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 107/09 - odl. Us, 98/09 - ZIUZGK, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10 - ZIU, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49A, 110/11 - zdiu12, 27/12 - odl. Us, 40/12 - ZUJF, 104/12 - ZIPRS1314, 46/13, 46/13 - ZIPRS1314-a, 101/13 - ZIPRS1415, 50/14, 25/14 - ZFU in 95/14 - ZUPPJS15), predpisi in odredbami in s Kolektivno pogodbo za javni sektor (Uradni list rs, št. 57/08, 86/08, 112/08, 3/09, 16/09, 23/09, 33/09, 48/09, 91/09, 31/10, 83/10, 89/10, 89/10, 89/10, 89/10, 89/10, 59/11, 6/12, 40/12, 22/13, 22/13, 22/13, 46/13, 101/13 - ziprs1415, 45/14 in 95/14). Dajatve se plačujejo v skladu z zakoni.

Druge izplačila delavcem predstavljajo izplačila jubilejnih nagrad, odpravnine, prevoza na delo in z njega, regres za letni dopust, regres za prehrano med delom, dodatki za delo v rizičnih razmerah covid - 19 in povračilo stroškov za lastna sredstva, delo na dom vezano na covid - 19.

1.3.4. VLAGANJA V OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Iz sredstev presežka se je kupila oprema v višini 9.171 eur.

1.3.5. PREGLED VRST KRATKOROČNIH SREDSTEV IN AKTIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV

Sredstva na podračunu pri Ujp na dan 31.12.2022 znašajo 182.224,68 eur

Kratkoročne terjatve do kupcev v Sloveniji 8.701 eur.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov UEKN v višini 57.797 eur. Iz naslova Mestne občine Ljubljana 50.000 eur izhajajo iz zahtevka obračunanih osebnih prejemkov zaposlenih in drugih stroškov za december 2022, in iz ZZZS 7.062,60 eur.

Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države 734 eur.

Refundacije za plače znašajo 26.895 eur.

1.3.6. PREGLED KRATKOROČNIH OBVEZNOSTI IN PASIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 97.177 eur je obveznost za obračunane in neizplačane osebne prejemke in nadomestila za december 2022.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 17.384 eur.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so:

kratkoročne obveznosti za prispevke na plače v višini 16.627 eur.

Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2022 znaša 69.188 EUR.

Pripravil:

Vizija računovodstvo d.d.

Direktorica:

Dr. Mateja Hudoklin, univ. dipl. psih.,
spec. klin. psih

Predsednik Sveta zavoda:

III. PRILOGE

- Podrobnejša računovodska poročila
- Standardi kakovosti

Ime uporabnika

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana

Sedež uporabnika

Gotska ulica 18, 1000 Ljubljana

Šifra proračunskega uporabnika

92533

Podskupina prorač. uporabnika

3.1.

Matična številka

5050243000

Bilanca stanja

na dan 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Preteklo leto
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	336.195	353.384
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	10.710	10.931
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	9.916	6.391
02	NEPREMIČNINE	004	564.131	564.130
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	240.936	233.033
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	309.868	314.538
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	297.660	296.791
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	275.617	139.255
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	182.225	69.271
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	8.701	11.337
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	0
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	57.797	52.262
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0

16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	26.895	643
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	0	5.742
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0	0
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	611.812	492.639
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	131.209	97.158
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	97.177	70.237
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	17.384	14.520
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	16.627	12.401
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	22	0
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043		0
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052- 053+054+055+056+057+058-059)	044	480.603	395.481
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0

92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	39.800	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	2.070
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	380.786	397.551
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	60.017	0,00
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	611.812	492.639
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Ime uporabnika

Šifra proračunskega
uporabnika

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana

92533

Sedež uporabnika

Podskupina prorač.
uporabnika

Gotska ulica 18, 1000 Ljubljana

3.1.

Matična številka

5050243000

Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez
centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Ozna ka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	1.655.837	1.647.836
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	1.655.837	1.647.836
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	95	893
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	353	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	1.656.285	1.648.729
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	245.045	174.784
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	53.021	48.156
461	STROŠKI STORITEV	874	192.024	126.628
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1.284.198	1.458.472
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	890.608	1.156.587
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	393.356	180.635
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	234	121.250
462	G) AMORTIZACIJA	879		9.358
463	H) REZERVACIJE	880	39.800	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	18.050	7.914
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	4	0
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	269

	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	1.587.097,62	1.650.797
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	69.188	-2.068
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	69.188	-2.068
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	33	29
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

Ime uporabnika

Šifra proračunskega
uporabnika

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana

92533

Sedež uporabnika

Podskupina prorač.
uporabnika

Gotska ulica 18, 1000 Ljubljana

3.1.

Matična številka

5050243000

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez
centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Ozna ka za AOP	Znesek	
			ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK- Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	1.654.429,27	1.408
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	1.654.429	1.408
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	95	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	353	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.654.877	1.408
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	243.637	1.408
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	51.613	1.408
461	STROŠKI STORITEV	674	192.024	0
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.284.198	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	890.608	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	393.356	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	234	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	0	0

463	H) REZERVACIJE	680	39.800	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	18.050	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	4	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	1.585.689,43	1.408
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	69.188	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	69.188	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Ime uporabnika

Šifra proračunskega
uporabnika

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana

92533

Sedež uporabnika

Podskupina prorač.
uporabnika

Gotska ulica 18, 1000 Ljubljana

3.1.

Matična številka

5050243000

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez
centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Ozna ka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	1.659.230	1.734.893
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	1.652.703	1.732.869
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	1.580.858	1.662.084
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	675.911	833.124
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	675.911	833.124
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	904.947	828.960
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	904.947	828.960
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+ 429+430)	420	71.845	70.785
del 7102	Prejete obresti	422	235	0
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	0	0

7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	71.610	70.785
72	Kapitalski prihodki	425	0	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	6.527	2.024
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	6.527	2.024
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	1.583.084	1.795.770
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	1.583.084	1.793.746
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	806.357	1.332.208
del 4000	Plače in dodatki	440	673.678	1.193.770
del 4001	Regres za letni dopust	441	38.418	33.381
del 4002	Povračila in nadomestila	442	61.729	55.117
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	11.745	9.863
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	13.264	31.172
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445		0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	7.523	8.905
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	552.101	212.784
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	329.488	109.576
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	194.630	87.638
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	2.816	743
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	12.612	1.238
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	12.556	13.589
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	217.212	228.771
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	92.047	146.683
del 4021	Posebni material in storitve	455	36.993	260
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	33.357	25.302
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	600	14
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	3.730	926
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	3.206	19.514
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	5.620	3.393

del 4027	Kazni in odškodnine	461		0
del 4028	Davek na izplačane plače	462		0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	41.659	32.679
403	D. Plačila domačih obresti	464	4	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	7.409	19.983
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	7.409	19.983
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	0	2.024
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0,00	0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0,00	0
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0,00	2.024
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	76.146	-60.877
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0

Ime uporabnika

Šifra proračunskega
uporabnika

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana

92533

Sedež uporabnika

Podskupina prorač.
uporabnika

Gotska ulica 18, 1000 Ljubljana

3.1.

Matična številka

5050243000

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez
centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Ozna ka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501+502+503+504+505+506 +507+508+509+510+511)	500	0	0
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	V. DANA POSOJILA (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0	0
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0

	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0	0
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0	0

Ime uporabnika

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE Ljubljana

Sedež uporabnika

Gotska ulica 18, 1000 Ljubljana

Šifra proračunskega uporabnika

92533

Podskupina prorač. uporabnika

3.1.

Matična številka

5050243000

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0	0
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	0	60.877

Stanje in gibanje NDS in OOS

v EUR
(brez
cento
v)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednosti (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	889.599,52	537.435,48	9.112,51	0,00	14.004,05	14.004,05	25.081,19	336.195,36	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	10.930,92	7.611,21	56,91	0,00	278,20	278,20	2.583,00	793,62	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
D. Zemljišča	704	37.294,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.294,00	0	0
E. Zgradbe	705	526.836,68	233.033,57	0,00	0,00	0,00	0,00	7.902,56	285.901	0	0
F. Oprema	706	314.537,92	296.790,70	9.055,60	0,00	13.725,85	13.725,85	14.595,63	12.207,19	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	714	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

D. Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Stanje in gibanje DKNP

v EUR
(brez
cento
v)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladi	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnam države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev (830+831)	829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Skupaj (800+819)	836	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

STANDARDI KAKOVOSTI SCOMS

Standarde so pripravili zaposleni Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana v letu 2022.

Uredila jih je dr. Mateja Hudoklin, direktorica.

STANDARDI KAKOVOSTI IN KAZALNIKI IZPOLNJEVANJA STANDARDOV

Standardi predstavljajo okvir dobre prakse, ki temelji na mednarodno veljavnih in priznanih strokovnih in pravnih smernicah, raziskavah in izkušnjah. Pregledujejo in ažurirajo se na vsakih 5 let.

Kazalniki pomagajo ugotoviti, v kolikšni meri inštitucija pri svojem delu uporablja določen standard in podpirajo pregled načel in prakse.

Standardi kakovosti Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše so:

1. Otrokova korist
2. Krepitev družinskega sistema
3. Pravica do izražanja lastnega mnenja in prejemanja informacij
4. Pravočasnost obravnave
5. Multidisciplinaren pristop in medinstitucionalno sodelovanje
6. Dostopnost
7. Otrokom prijazno okolje
8. Z dokazi podprti pristopi
9. Kakovost obravnave
10. Krepitev kompetenc
11. Preventiva – izmenjava informacij, ozaveščanje in usposabljanje

STANDARD 1: OTROKOVA KORIST

Pri vseh aktivnostih, ki potekajo v okviru varovanja duševnega zdravja, se upošteva predvsem otrokova korist. Otrokova korist je pravica, splošno načelo in postopkovno pravilo (3. člen Konvencije OZN o otrokovih pravicah). Ta člen določa, da vsi udeleženci obravnave otroka skrbno preučijo učinek svojih dejanj nanj, da bi zagotovili, da je otrokova korist na prvem mestu.

Okvir za ocenjevanje in določanje otrokove koristi predstavljajo skrbno uravnoteženi elementi: otrokovo stališče, otrokova osebnost, ohranjanje družinskega okolja in vzdrževanje odnosov, nega, zaščita in varnost otroka, ocena ogroženosti, otrokova pravica do zdravja in otrokova pravica do izražanja.

Primeri kazalnikov:

- Vzpostavljen je in se tudi sistematično izvaja okvir (postopek) za vključevanje multidisciplinarnih in medinstitucionalnih timov v ocenjevanje najboljše koristi za posameznega otroka.
- Vzpostavljen je seznam elementov, ki ga je treba vključiti v oceno otrokove koristi z namenom, da se zagotovi polno in učinkovito uživanje otrokovih pravic.
- Člani tima imajo jasno razdeljene vloge in odgovornosti pri ocenjevanju in ugotavljanju koristi posameznega otroka.
- Člani tima so seznanjeni in usposobljeni za uporabo postopkov in orodij v ta namen.
- Ocene otrokove koristi upoštevajo otrokovo stališče, identiteto, ohranjanje družinskega okolja in vzdrževanje odnosov, oskrbo, zaščito in varnost otroka, njegovo ranljivost, pravico do zdravja, izobrazbe ter uravnoteženost elementov.
- Ugotavljanje otrokove koristi brez odlašanja izvedejo za to usposobljeni strokovnjaki.
- Primeri orodij: rutine, postopki, sporazum o sodelovanju, seznam, evalvacija, sestanki.

STANDARD 2: KREPITEV DRUŽINSKEGA SISTEMA

Poleg upoštevanja otrokove največje koristi so aktivnosti obravnave usmerjene v krepitev družinskega sistema. Prav sistemski pogled je ključen pri razumevanju otrokovih težav v kontekstu družinskih odnosov. Intervence so usmerjene v pomoč staršem pri boljšem razumevanju otroka in njegovih potreb. Opolnomočenje in reševanje stisk staršev sledi cilju zmanjšanja vpliva neugodnih psihosocialnih situacij na otroka. Družinam se nudi možnost vključitve družine v družinsko terapijo.

Primeri kazalnikov:

- Za obravnavo je potrebno soglasje obeh staršev.
- Prizadevanje, da se v obravnavo otroka vključita oba starša/skrbnika – odvisno od okoliščin, potreb družine, konteksta – v kolikor je to v največjo korist otroka.
- Različni programi podpore za starše (psihoedukacija, skupine, osebna pomoč/podpora).
- Supervizija, intervizija – timska evalvacija intervenc, usmerjenih v družino.

STANDARD 3: PRAVICA DO IZRAŽANJA LASTNEGA MNENJA IN PREJEMANJA INFORMACIJ

Otrok ima pravico biti slišan in ima pravico do prejemanja informacij. Starši so seznanjeni s tem, da je povratna informacija otroku otrokova pravica.

Primeri kazalnikov:

- Otroci lahko podajo povratno informacijo o svojih izkušnjah v zvezi z obravnavo.
- Otrokom in njihovim skrbnikom se informacije zagotavlja redno in sistematično, prilagojeno starosti in razvoju otroka.
- Otroci in njihovi skrbniki prejemajo informacije v jeziku, ki ga razumejo.

STANDARD 4: PRAVOČASNOST OBRAVNAVE

Izogibamo se nepotrebnemu odlašanju in aktivnosti potekajo v predpisanem (zakonsko določenem) časovnem obdobju.

Primeri kazalnikov:

- Čakalne dobe.
- Čas od prvega razgovora do zaključka diagnostične faze timske obravnave.
- Telefonsko triažiranje – preko telefonskega razgovora preveriti nujnost obravnave in preveriti možnost dostopnejše obravnave glede na kraj bivanja.

STANDARD 5: MULTIDISCIPLINAREN PRISTOP IN MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE

Strukturirana organizacija z jasno določenimi vlogami, mehanizmi usklajevanja in ukrepi za spremljanje in vrednotenje prispeva k učinkovitim multidisciplinarnim timom, medsebojnemu spoštovanju vlog in skupnemu občutku odgovornosti. V timu se določi koordinater, ki pomaga zagotoviti nemoten postopek in kontinuiteto; lahko nadzira, ali člani skupine izpolnjujejo svoje zadolžitve in že v zgodnji fazi zazna morebitne težave v timskem delu.

Primeri kazalnikov:

- En član tima je določen za koordinaterja timskega in medinstitucionalnega sodelovanja.
- Vloga koordinaterja je opredeljena v opisu delovne funkcije.
- Tim se redno sestaja in razpravlja o praktičnih vidikih, povezanih z vsakodnevnim interdisciplinarnim in/ali medinstitucionalnim sodelovanjem.

STANDARD 6: DOSTOPNOST

Opredelitev ciljne skupine je široka – vključevalna: vključuje vse otroke in mladostnike, ki imajo težave na področju duševnega zdravja in njihove družine/skrbnike. Nediskriminatorno so storitve dostopne vsem otrokom in mladostnikom, ne glede na kraj bivanja. Pri tistih mladostnikih, ki potrebujejo nadaljevanje obravnave pri strokovnjakih za duševno zdravje odraslih, se poskrbi za predajo informacij.

Primeri kazalnikov:

- Število občin, iz katerih prihajajo otroci.
- Kraji, iz katerih prihajajo otroci / mladostniki.
- Demografska struktura otrok in mladostnikov.
- SES (npr. izobrazbena struktura staršev) otrok in mladostnikov.
- Opravljeni prenosi k izvajalcem pomoči za odrasle.
- Možnost tolmača.

STANDARD 7: OTROKOM PRIJAZNO OKOLJE

Ta standard vključuje kraj in dostopnost (samostojna zgradba, ki se nahaja v otrokom prijaznem okolju; stavba dostopna z javnim prevozom; dostopnost omogočena tudi osebam s posebnimi potrebami), urejenost notranjosti stavbe je otrokom in družini prijazna (posebej čakalnice), zagotovljena je zasebnost (zvočno izolirani prostori).

Primeri kazalnikov:

- Oddaljenost javnega prevoza (le nekaj minut hoje stran).
- Stavba v otrokom prijaznem okolju, npr. stanovanjskem območju.
- Oprema prostorov (npr. čakalnic) ustreza potrebam mlajših in starejših otrok, tudi gibalno oviranim otrokom in otrokom z drugimi posebnimi potrebami.
- Redno se pregleduje prostore z vidika varnosti.

STANDARD 8: Z DOKAZI PODPRTI PRISTOPI

Storitve s področja duševnega zdravja zagotavljajo za to usposobljeni strokovnjaki s specializiranim strokovnim znanjem, ki uporabljajo pri svojem delu z dokazi podprte in strokovno oz. znanstveno utemeljene pristope. Diagnostično, svetovalno, terapevtsko in korekcijsko delo izvajajo psihologi, klinični psihologi, specialni pedagogi, pedagogi, specialisti otroške in mladostniške psihiatrije, logopedi, klinični logopedi in socialni delavci.

Strokovnjaki, zaposleni v Svetovalnem centru, imajo dostop do rednih možnosti usposabljanja, vključno s supervizijo.

Z dokazi podprti pristopi po posameznih strokah – smernice se pripravijo za posamezno področje oz. motnjo.

Smernice so priloga standardov kakovosti.

Primeri kazalnikov:

- Strokovnjaki so specializirani za delo z otroki in mladostniki ter njihovimi družinami in svoje znanje nadgrajujejo / dopolnjujejo z rednim usposabljanjem iz z dokazi podprtih pristopov.
- Diagnostično ocenjevanje se izvaja s pomočjo preverjenih ustreznih pripomočkov.

STANDARD 9: KAKOVOST OBRAVNAVE

Kakovost obravnave vključuje vsebinski in organizacijski vidik. Vsebinski vidik kakovosti obravnave vključuje uporabo z dokazi podprtih pristopov, intervizijo in supervizijo. Organizacijski vidik obsega časovno načrtovanje in izvedbo obravnave, oblikovanje in sodelovanje tima in sodelovanje z zunanjimi institucijami. Celoten proces obravnave je sistematično dokumentiran, s čimer je zagotovljena preglednost obravnave. Izvaja se evalvacija vsebine, postopkov in rezultatov dela.

Primeri kazalnikov:

- Osip.
- Število zaključenih obravnav.
- Rezultati ankete o zadovoljstvu strank (z ustanovo, obravnavo).
- Čas trajanja diagnostične faze.
- Čas čakanja na terapijo po zaključeni diagnostični fazi.
- Strukturiranost delovnega procesa (čas za telefonske razgovore, čas za urejanje dokumentacije, čas za interne time).
- Intervizijska in supervizijska srečanja.

STANDARD 10: KREPITEV KOMPETENC

Krepitev kompetenc vključuje usposabljanje strokovnih delavcev in vodenje ter svetovanje. Zagotavlja se z usposabljanjem strokovnih delavcev (redno usposabljanje na specifičnih strokovnih področjih in skupno usposabljanje na medsektorskih/multidisciplinarnih področjih). Člani tima imajo dostop do ustreznega vodenja, svetovanja in strokovnega pregleda tako posameznih primerov kot tudi strokovnih in osebnih bremen, izzivov in etičnih dilem pri delu z otroki in mladostniki s težavami v duševnem zdravju in njihovimi starši.

Specializirano in usposobljeno osebje je pomemben kazalnik standardov. Stalno strokovno usposabljanje in izobraževanje je za strokovnjake bistvenega pomena za zagotavljanje usposobljenega osebja in visokih standardov storitev. Skupno usposabljanje pomaga izboljšati multidisciplinarno (lahko tudi medinstitucionalno) sodelovanje v skupini. Da bi zagotovili strokovno ravnanje, kakovostne storitve in zaščitili osebje pred izgorevanjem, je nujno, da imajo zaposleni redno dostop do individualnih in skupinskih usmeritev, svetovanja in strokovne supervizije.

Primeri kazalnikov:

- Usposabljanje strokovnjakov – za razvoj kompetenc in nadaljnje izobraževanje osebja je pripravljen jasn načrt. Za vsakega strokovnjaka je pripravljen individualni načrt usposabljanja, ki se izvaja v celoti in se redno pregleduje.
- Usmerjanje, svetovanje – člani tima imajo dostop do individualnega in skupinskega svetovanja, usmerjanja in strokovne podpore tako v zvezi s posameznimi primeri ter za reševanje poklicnih in osebnih čustvenih obremenitev, izzivov in etičnih dilem pri delu z otroki, mladostniki in njihovimi starši.

STANDARD 11: IZMENJAVA INFORMACIJ, OZAVEŠČANJE, USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Zbirni podatki (statistični podatki) se zbirajo in delijo z ustreznimi deležniki, vključno z odločevalci, akademiki in drugimi strokovnjaki. S tem se krepi ozaveščenost javnosti, omogoča raziskovanje in podpirajo na dokazih temelječ pristop dela.

Razširjanje kompetenc pomeni usmerjeno delovanje za povečevanje kompetentnosti in znanja strokovnjakov in laične javnosti (npr. staršev).

Izmenjava informacij, podatkov in statistik tako o težavah in motnjah kot o ustreznih intervencah, je lahko pomemben preventiven ukrep. Zunanje ozaveščanje in krepitev kompetenc pomaga krepiti ozaveščenost in podporo javnosti, povečati usposobljenost strokovnjakov in povečati podporo multidisciplinarni in medinstitucionalni obravnavi med nosilci odločanja in zakonodajalci. Sodelovanje z mediji je lahko pomembno orodje za doseganje in obveščanje širše javnosti. Pri vsem delu z mediji morajo obstajati ustrezni zaščitni ukrepi za zaščito otrokove identitete in koristi.

Primeri kazalnikov:

- Sprejeti so ukrepi za zaščito otrok in njihove zasebnosti in podatkov v okviru vseh dejavnosti ozaveščanja, vključno z varnim shranjevanjem in omejenim dostopom do podatkov.
- Obstajajo etične smernice za sodelovanje z mediji in se izvajajo.

- Obstajajo smernice za ustrezno, relevantno in etično vključevanje Svetovalnega centra v ozaveščanje, krepitev usposobljenosti in prispevke k raziskavam, študijam, posvetovanjem in se dosledno izvajajo.
- Svetovalni center ponuja predavanja, usposabljanja študijske obiske za druge strokovnjake, študente, odločevalce, akademike, medije in druge deležnike.
- Vzpostavljen je sistem za zbiranje razčlenjenih podatkov, ki se sistematično uporablja za analize in spremljanje.
- Svetovalni center sodeluje, ob upoštevanju etičnih vidikov, pri raziskavah, študijah, anketah, posvetovanjih.

VIRI

Australian Psychological Society. (2018). Evidence-based Psychological Interventions in the Treatment of mental Disorders. A Review of Literature. Fourth edition.

<https://www.ahrq.gov/patient-safety/quality-resources/tools/chtolbx/measures/measure-9.html>

Lind Haldorsson, O. (2010). Standardi kakovosti Baarnahus. Smernice za multidisciplinarni in medinstitucionalni pristop k obravnavi otrok, žrtev in prič nasilja. Sekretariat Sveta držav Baltskega morja in Child Circle.

Mental Health America. (2021). Child and Adolescent Mental and Behavioral Health Principles. <https://www.mhanational.org/sites/default/files/CAMH%20Principles%202021%20Final%2005-04-21.pdf>

Mental Health Quality Measures. Content last reviewed November 2017. Agency for Healthcare Research and Quality, Rockville, MD.

<https://www.ahrq.gov/patient-safety/quality-resources/tools/chtolbx/measures/measure-9.html>

NICE. Standards and Indicators. <https://www.nice.org.uk/standards-and-indicators/quality-standards>

WHO. (2018). Standards for improving the quality of care for children and young adolescents in health facilities. Geneva: WHO.

